

"Ingen kan tysta oss"

En narrativ visuell textanalys av hur kvinnor som lever i eller har lämnat prostitution konstruerar sig själva på Instagram

Thilda Sohl
Amanda Hernström

Handledare: Mona Livholts

“No One Can Silence Us”

A Narrative Visual Text Analysis of How Women Living In or Having Left Prostitution Construct Themselves On Instagram

Thilda Sohl
Amanda Hernström

Tutor, Mona Livholts

Sammanfattning

Prostitution som fenomen och prostituerade kvinnor har både i en historisk och nutida kontext konstruerats som ett problem. Under och i efterdyningarna av #MeToo-upproppet 2017 har internetplattformen Instagram fyllt en funktion för kvinnor där de ges möjlighet att föra sociala upprop. Särskilda konton har skapats av prostituerade där deras upplevelser av och åsikter kring prostitution delas öppet. Syftet med vår studie är att genom en narrativ visuell textanalys av berättelser som delas på Instagram undersöka hur svenska kvinnor som lever i eller har lämnat prostitution konstruerar sig själva som prostituerad kvinna. Med en socialkonstruktionistisk ansats och feministisk teori undersöks hur kvinnorna skildrar prostitution som fenomen samt sin situation som prostituerad kvinna i relation till välfärdssystemet. Som komplement används också Goffmans begrepp stigma.

Analysen av det empiriska materialet visar att två olika perspektiv på prostitution utmärker sig. Dels synen på prostitution som övergrepp i en utsatt, tvingande situation och dels synen på prostitution som yrke och resultat av ett fritt val. Det som har blivit tydligt genom analysen av vårt empiriska material är hur komplex situationen är för en kvinna som lever i prostitution. En och samma kvinna innehar mängder av olika erfarenheter, olika sätt att framställa sin situation på och olika perspektiv på prostitution som fenomen. Vad som också framkommer är att de kvinnor vars historier skildrar en positiv inställning till prostitution och som ser det som ett fritt val i större utsträckning tas bort från Instagram, deras berättelser är därför svårare att ta del av. Detta menar vi leder till att dessa kvinnor i större utsträckning tystas.

Det framgår genom kvinnornas berättelser att kontakten med sjukvård såväl som socialtjänst är vanligt förekommande. Ett visst missnöje gentemot dessa myndighetskontakter avspeglas i texterna vilket också bekräftas av tidigare forskning. Den tidigare forskningen visar att prostituerade upplevt sämst bemötande vid kontakt med socialtjänst, detta i form av fördomar och respektlöshet. Dessa kvinnors situation är mycket komplex och innefattar vårdkontakter i form av socialtjänst såväl som psykiatri och sjukvård. Därför är vår förhoppning att denna studie bidrar till att fler yrkesverksamma inom socialt arbete ges ökad förståelse för situationen inom prostitution samt av vikten att samverka i arbetet med prostituerade kvinnor.

Nyckelord

Prostitution, socialt arbete, feministisk teori, socialkonstruktionism, narrativ visuell textanalys, Instagram

Förord

Arbetet med denna uppsats har varit oerhört lärorikt men också intensivt, utmanande och emellanåt väldigt svårt. Vi har firat ihop när vårt arbete har gått framåt, och stöttat och motiverat varandra när det har varit besvärligt. Så här i efterhand, med ett i det närmaste färdigt material framför oss, kan vi se tillbaka på hur vi i ett snöklätt Norrköping över en kopp kaffe ivrigt diskuterade allt vi ville uppnå med vårt kommande arbete. Vi har sett årstiderna skifta och vår motivation variera. I skrivande stund skiner solen och vi kan konstatera att vårt arbete har gett oss många värdefulla insikter. Vi har lärt oss mycket om den verklighet många kvinnor i Sverige lever i - och vi hoppas och tror att denna kunskap kommer att ge oss värdefulla verktyg i vårt kommande arbetsliv som socionomer.

Vår handledare Mona Livholts har med en positiv inställning och uppmuntrande ord främjat våra tankar och idéer medan Cornelia Sohl med noggrannhet korrekturläst vårt arbete och bidragit med värdefulla synpunkter. Er vill vi tacka för att ni stöttat oss i att föra detta arbete framåt.

Ett särskilt tack vill vi rikta till de kvinnor som ligger bakom våra utvalda Instagramkonton. De utgör kärnan i denna uppsats och utan deras berättelser hade inget av detta varit möjligt.

Norrköping maj 2019

Amanda Hernström & Thilda Sohl

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	V
FÖRORD	VI
1. INLEDNING	9
1.1 PROBLEMFÖRMULERING	9
1.2 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	10
1.3 AVGRÄNSNINGAR	10
2. BAKGRUND	13
2.1 PROSTITUTION SOM BEGREPP	13
2.2 PROSTITUTION I EN HISTORISK, SVENSK KONTEXT	13
2.3 KARTLÄGGNING AV PROSTITUTIONEN I SVERIGE	14
2.4 LAGEN OCH DET SOCIALA ARBETETS PRAKTIK	15
3. TIDIGARE FORSKNING	17
3.1 SOCIAL UTSATTHET.....	17
3.2 PROSTITUTION GENOM TVÅNG OCH FÖRTRYCK.....	17
3.3 FRÅN ANSVARIG TILL OFFER OCH "DE ANDRA"	18
3.4 PROSTITUTION SOM FRITT VAL	19
3.5 KRITISK DISKUSSION AV NATIONELL OCH INTERNATIONELL FORSKNING	20
4. TEORETISK INRAMNING	21
4.1 SOCIALKONSTRUKTIONISM	21
4.1.1 Språket.....	21
4.1.2 Sociala identiteter och subjektsposition	22
4.2 FEMINISTISK TEORI	22
4.2.1 Den kvinnliga identiteten och kvinnans underordning	22
4.3 STIGMA.....	24
5. METOD	25
5.1 NARRATIV	25
5.2 VISUELL TEXTANALYS	25
5.3 ANALYSMETOD.....	26
5.4 MATERIAL	27
5.4.1 Materialets avgränsningar	28
5.4.2 Materialets och metodens trovärdighet.....	28
5.5 UNDERSÖKNINGENS GENOMFÖRANDE OCH MATERIALBEARBETNING.....	28
5.6 ETISKA ÖVERVÄGANDEN.....	29
6. RESULTATREDOVISNING OCH ANALYS	31
6.1 PERSPEKTIV PÅ PROSTITUTION SOM FENOMEN	31
6.1.1 "[...] jag fucking hatar äckliga män som köper våldtäkter.".....	31
6.1.2 "Jag har aldrig känt mig så fri som jag gjorde under tiden jag sålde sex.".....	32
6.2 PERSPEKTIV PÅ KVINNAN SOM PROSTITUERAD.....	33
6.2.1 "Dom tänkte på hur mycket jag led"	33
6.2.2 "Det finns en eld i mig"	35
6.2.3 "Vi stängde in våra 'jag' allra längst inne och reade ut vår hud och värme"	38
6.2.4 "Det viktigaste av allt har varit gemenskapen [...]".....	41
6.2.5 "Man känner mer och mer att man är udda."	42
6.3 PROSTITUTION I FÖRHÅLLANDE TILL SAMHÄLLET VÄLFÄRDSSYSTEM.....	43
6.3.1 "Är du här nu igen?"	44
6.3.2 "Det finns hål i samhällets skyddsnät som måste lagas"	46

7. DISKUSSION	49
7.1 KRITISK REFLEKTION	51
7.2 ALTERNATIVA TILLVÄGAGÅNGSSÄTT	51
7.3 STUDIENS KUNSKAPSBIDRAG OCH FRAMTIDA FORSKNING	52
8. REFERENSLISTA	53

1. Inledning

1.1 Problemformulering

Konstruktionen av den prostituerade kvinnan skiljer sig åt genom olika historiska, kulturella och diskursiva kontexter och länge har den prostituerade kvinnan på olika sätt konstruerats som ett problem. Historiskt har hon har blivit utmålade av medicinska, psykiatriska och rättsliga diskurser som innehavare av en marginaliserad sexualitet och därmed utgjort en risk för folkhälsan samt den samhälleliga moralen. I en nutida kontext framställs hon på en mängd olika sätt; som offer, smutsig och avvikande, men också som en ekonomisk entreprenör. Dessa konstruktioner resulterar i en sammanslagning av prostituerade kvinnor genom att de förs ihop till en grupp som i viss utsträckning ses som homogen. Således reduceras den komplexitet, mångsidighet och individualitet som förekommer inom gruppen, och deras olika behov maskeras. Detta leder till såväl symboliska som materiella konsekvenser, då diskursen som styr hur vi ser på den prostituerade kvinnan påverkar praktiskt handlande, politik, lagar och institutioner (Hulusjö 2013, s. 3 – 4).

“Man föds inte till kvinna, man blir det” konstaterade Simone de Beauvoir i *Det Andra könet* år 1949 (Beauvoir 2012, s. 325). Med detta menade hon att det som konstitueras som kvinnligt samt placerar kvinnan i en samhällelig kontext inte avgörs av biologiska, psykiska eller ekonomiska faktorer, eller “öden”. Hon identifierade snarare *civilisationen som helhet* som drivande i formandet av det kvinnliga. Det är genom det absoluta, mannen, som kvinnan konstitueras som den *andra*. Således menar Beauvoir att processen att uppfostras till och bli kvinna placerar kvinnan i en underordning gentemot mannen (ibid. ss. 26, 321, 325). För den prostituerade kvinnan innebär denna underordning att hon blir förtryckt i egenskap av kvinna, och dessutom fråntagen individuella rättigheter och inte blir respekterad som en mänsklig individ. Beauvoir benämner prostitution som “det kvinnliga slaveriet i alla dess former” (ibid. s. 657). Beauvoir syftar till heterosexuell prostitution, vilket även denna studie gör. Heterosexuell prostitution innebär att säljaren är kvinna och köparen är man, fortsättningsvis är det detta som åsyftas när begreppet prostitution skrivs ut.

Mycket har hänt sedan Beauvoirs bok gavs ut 1949. I samband med att man under 1970-talet flyttade fokus till de sociala problem som ofta visade sig ligga bakom prostitution och arbeta stödjande med dessa missförhållanden har prostitution kommit att hanteras som ett socialt problem (Månsson 2018 s. 233). Vad som däremot kommer fram genom intervjuer med prostituerade är en viss besvikelse gällande bemötandet av vård- och myndighetspersonal, framförallt gällande socialtjänstens bemötande. Detta grundar sig i upplevelser av att personalen söker efter problem som inte finns och beskrivs därför vara fördomsfulla och respektlösa (Edlund & Jakobsson 2014, s. 6 - 7, 96). I och med detta blir behovet av ytterligare forskning synliggjort.

I Sverige är det förbjudet att köpa men inte sälja sexuella tjänster, vilket regleras i brottsbalk (SFS 1962:700) 6 kap 11 §. I folkmun kallas detta för “sexköpslagen” och är fortsättningsvis det begrepp som kommer att användas när vi avser tidigare nämnda lagstiftning. Sedan den trädde i kraft har lagstiftningen givit upphov till mycket debatt i Sverige angående huruvida “den svenska modellen”, som den kallas, verkligen är det bästa angreppssättet mot prostitution. Vissa menar att sexköpslagen bidrar till att stigmatisera kvinnor som gör aktiva val vad gäller yrke, och att lagstiftningen bidrar till en ökad och förlegad kontroll av kvinnor och deras kroppar (Schulze et. al. 2014 s.9). Aktörer på denna sida av debatten menar att prostitution bör ses som ett vanligt arbete och att “sexarbetaren” bör

avstigmatiseras. Andra menar att all prostitution är ett problematiskt uttryck för mäns förtryck av kvinnor, att samtycke inte kan råda under sådana omständigheter som sexköpet innebär och att ingen kvinna frivilligt skulle utsätta sig själv för de risker som prostitution medför (Månsson 2017, s. 1; Phoenix 1999, s. 188). Sammanfattningsvis har debatten kring prostitution drivits av starka röster från politiker, media och olika samhälleliga rörelser (Månsson 2017, ss. 5 - 6). Medan denna debatt förs finns det en grupp som många menar tystas till följd av stigmatiserande processer; kvinnorna som lever i eller har lämnat prostitution.

Fenomenet Instagram har under de senaste åren vuxit fram som ett populärt forum för människor i hela världen att interagera med varandra genom både text och bild. Under och i efterdyningarna av #MeToo-upproppet 2017 har Instagram dessutom fyllt en funktion som plattform för kvinnor inom olika yrkeskategorier att föra sociala upprop (Farley 2018, s. 2). Särskilda konton har skapats av prostituerade där deras upplevelser av och åsikter angående prostitution delas till ofta stora följarskaror. Utan att göra generaliseringsanspråk vill vi genom att ta del av dessa berättelser och undersöka hur fenomenet prostitution beskrivs ur olika perspektiv genom kvinnornas redogörelser för sina liv, erfarenheter, upplevelser och åsikter.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med vår studie är att genom narrativ visuell textanalys av de berättelser som delas på Instagram undersöka hur svenska kvinnor som lever i eller har lämnat prostitution konstruerar sig själva. Som tidigare nämnt har det funnits starka röster i de diskussioner som förts angående prostitution både i en historisk och nutida kontext. Det är dessa röster som generellt får höras i diskussioner om prostitution och om prostituerade kvinnor överlag. Vi menar att detta i stor utsträckning har bidragit till och fortsätter att bidra till hur arbetet mot prostitution har utformats och bedrivs i Sverige idag. Vi vill undersöka vad prostituerade kvinnor i Sverige själva anser vad gäller fenomenet prostitution genom att se till hur de framställer sig själva, sin situation och verklighet.

Detta görs genom att analysera bild och text som publicerats av kvinnorna själva på Instagram. Den forskningsfråga som vi med detta arbete avser besvara är följande: Vilken bild skildras på Instagram av prostitution och på vilket sätt framställs rollen som prostituerad i Sverige av kvinnor som lever eller har lämnat ett liv i prostitution? Att undersöka skildringar innebär för oss att undersöka på vilket sätt kvinnornas erfarenheter och känslor återges. För att uppnå målet med vårt syfte och besvara vår forskningsfråga har studien brutits ner i tre konkreta frågeställningar, dessa lyder:

- Vilka perspektiv på prostitution som fenomen skildras i texterna?
- Vilka perspektiv på kvinnan som prostituerad skildras i texterna?
- Hur beskrivs prostitution i förhållande till samhällets välfärdssystem?

1.3 Avgränsningar

För att vår studie ska hålla en hög relevans för socialt arbete i Sverige har vi valt att enbart använda oss av visuella texter som publicerats i en svensk kontext. Eftersom vi har varit intresserade av att ta del av de röster som höjts i samband med #MeToo-upproppet har vi valt att endast skriva om prostitution utifrån ett kvinnligt perspektiv och använda oss av berättelser skrivna av personer som för omgivningen passerar som kvinnor. Detta eftersom de personer som står bakom upproppet nästan

uteslutande är kvinnor. Vi är däremot medvetna om att prostitution förekommer även bland män och icke-binära. Utöver detta har vi valt att inte ha en avgränsning för ålder på våra informanter. Däremot väljer vi att, i den mån det är möjligt att avgöra ålder på personen i berättelsen, inte använda oss av berättelser gällande barn under 15 år. Detta på grund av att det är en stor skillnad i lagen på att ha sex med någon under femton år i jämförelse med någon över femton år. I brottsbalk (SFS 1962:700) 6 kap 4 § sägs att sex med person under femton års ålder innebär våldtäkt mot barn och fängelsestraff. Likaså valde vi också bort trafficking då detta sker på andra grunder än den prostitution vi valt att fokusera på. Trafficking innefattar rekrytering och bortförande av människor som sker via våld, hot eller maktmissbruk gentemot utsatta individer i syfte att exploatera dem (Waltman 2011, s. 134).

2. Bakgrund

Vi inleder detta avsnitt med en diskussion kring begreppet prostitution samt en motivering till varför vi valt just detta begrepp. Därefter placerar vi prostitution som fenomen i en svensk kontext genom en redogörelse för prostitution i Sverige historiskt, förekomst av prostitution i Sverige utifrån länsstyrelsen Stockholms omfattningsundersökning från 2014 samt arbetet mot prostitution genom lagstiftning.

2.1 Prostitution som begrepp

Det begrepp som används för att beskriva fenomenet att sälja och köpa sexuella tjänster kan till viss del indikera ett ställningstagande till fenomenet i sig. Exempelvis används ofta "sexarbetare" av personer som i viss utsträckning vill se att sexköp och försäljning ska avstigmatiseras med argumentet att kvinnor ska ha kontroll och makt att göra som de behagar med sina egna kroppar (Schulze 2014, s. 8 - 9; Edlund & Jakobsson 2014, ss. 5, 7). Försäljning och köp av sexuella tjänster kan också definieras som sexuell exploatering och sexuell utnyttjande. Denna definition förekommer ofta inom feministiska kretsar, där man menar att all form av transaktion vad gäller sex där män är köpare och kvinna är säljare är en form av övergrepp till följd av en ojämn maktfördelning mellan könen (Florin 2012, s. 270). Vi anser att det begrepp som ter sig mest neutralt är prostitution. Det är denna definition som återfinns i SOU 1995:15 och som vi personligen tror att flest personer har en uppfattning om vad det innebär:

"När minst två parter köper eller säljer sexuella tjänster mot ersättning (vanligen ekonomisk); vilken utgör en förutsättning för den sexuella tjänsten." (Netscher & Mujaj 2014, s. 15).

Viktigt att belysa är dock den diskussion som Olga Gislén för i Socialstyrelsens utbildningsmaterial om prostitution. Hon använder sig i materialet av begreppet "sex mot ersättning" och menar att begreppet prostitution såväl som sexarbetare i form av exempelvis stereotypa föreställningar kan ge felaktiga associationer. Detta kan i sin tur försvåra upptäckten av och förståelsen för de personer som är i behov av hjälp och stöd (Gislén 2015, s. 10). Då vårt material inte syftar till att integrera med de prostituerade kvinnorna har vi gjort valet att ändå använda oss av begreppet prostitution, då detta begrepp har en lång historia och är vanligt förekommande för att beskriva just situationen där sex ges mot ersättning. Att använda sig av begreppet "sex mot ersättning" anser vi även kan bidra till en bild av prostitution som yrke, vilket blir problematiskt då vi i vår studie vill förhålla oss så neutralt som möjligt i den debatt som förs i denna fråga. Vidare tror vi att användandet av prostitution som begrepp kan bidra till att underlätta för läsaren i att det som faktiskt avses undersökas i studien blir tydligt, då prostitution är ett vedertaget begrepp som de allra flesta förstår innebörden av.

2.2 Prostitution i en historisk, svensk kontext

Från 1800-talet och en bit in på 1900-talet var ett statligt angreppssätt riktat mot prostitution tvångsreglering, inspektion och besiktning av "lösa och liderliga kvinnor". Detta syftade till att kontrollera spridningen av sjukdomar som man var orolig för att sprida i samhället av dessa kvinnor. Det är viktigt att poängtera att det var just kvinnorna som genom denna statliga kontroll utmålades som farliga smittbärare, männen berördes inte av tvångsregleringen och förekomst av prostitution i andra former än just heterosexuell erkändes inte. Prostitution kom alltmer att betraktas som en del av det rådande lösdriveriproblemet, och kom således att innefattas i den omfattande fattigdomsdiskurs som rådde. Den prostituerade kvinnan som offer för social och psykisk utsatthet kom att präglade samhällets

syn på prostitution som fenomen fram till slutet av 60-talet, då fokus kom att riktas mot de brister i den "ofärdiga välfärden" man menade kunde förklara varför det alltså fanns utstötta grupper i samhället. Man fastslog i samband med detta att de prostituerades levnadsförhållanden var tämligen okända, och det lilla man visste kom från studier gjorda på 1930 - 40-talet. Där konstaterades att många prostituerade kvinnor var "psykiskt avvikande, debila, och neurotiska, en del svårt alkoholiserade". Således var den kunskap som fanns att tillgå kring prostitution som fenomen samt vad som kunde göras för att motverka prostitution som socialt problem bristfällig (Månsson 2018, s. 24 - 30).

På 1970-talet gick det att urskilja en tydlig kommersialisering av sexualiteteten i Sverige. Denna tog sig uttryck främst i samband med legaliseringen av pornografi, vilket innebar en ny diskurs om prostitution i form av tankar om den enskildes ansvar och självbestämmande. Man kunde även konstatera att prostitutionen hade ökat i omfattning, från att det på 1960-talet fanns omkring 15 till 20 prostituerade kvinnor kända av polisen i Malmö fanns det i mitten av 1970-talet 360 prostituerade kvinnor i samma stad, majoriteten av dessa strax under eller över 20 år (Månsson 2018, ss. 33 - 34).

Mot slutet av 1970-talet började man tala om "en annan form av prostitution". Med detta menade man att det förekom kvinnor som av frivillighet och med medvetenhet gav sig in i prostitution av ekonomiska skäl. Man hävdade även att det var allt mer sällsynt att kvinnor tvingades in i prostitution genom hot och våld (Månsson 2018, s. 35). Kritiker menade att detta synsätt maskerade de nedbrytande faktorer som prostitution innebär i form av svåra känslomässiga och sociala problem. Genom detta hävdade man att prostitution var ett symptom på sociala missförhållanden. Denna kritik bidrog till att socialdepartementet 1977 tillsatte en prostitutionsutredning. Denna utredning resulterade i att fokus kom att riktas från den prostituerade kvinnan som försäljare av sexuella tjänster till mannen som köpare (ibid. ss. 35 - 42). Man menade att prostitution var "det yttersta uttrycket för de traditionella könsrollernas sexuella innebörd" och att "horan" var ett uttryck för den mörka sidan av männens kvinnobild: lockelse, förakt och avsky (ibid. s. 42). Argument som föranledde att lagen som förbjuder köp av sexuella tjänster trädde i kraft 1999.

2.3 Kartläggning av prostitutionen i Sverige

Länsstyrelsen Stockholm tog år 2014 på uppdrag av regeringen fram en omfattningskartläggning av prostitutionen i Sverige. Den innehåller siffror vad gäller förekomst av prostitution i Sverige, omfattande information om vilka som är köpare och vilka som är säljare av sexuella tjänster, samt inom vilka former det förekommer sexköp i Sverige.

Andelen individer i Sverige som har sålt och köpt sexuella tjänster är relativt konstant över tid och i en jämförelse med andra länder är siffran som avser vilka män som någon gång har köpt sexuella tjänster relativt låg. 7,5% av män i Sverige i åldrarna 18 - 65 år uppger att de någon gång har köpt sexuella tjänster. Vad gäller just män som köpare av sexuella tjänster visar kartläggningen att de som uppgett sig vara köpare av sexuella tjänster uteslutande är män (Netscher & Mujaj 2014, s. 9).

Vidare visar kartläggningen att den digitala utvecklingen har lett till fundamentala förändringar vad gäller kontaktskapandet mellan den prostituerade och sexköparen. Detta har resulterat i att prostitution i stor utsträckning har flyttats från offentliga platser till så kallad inomhusprostitution (Holmström 2014, s. 16). Vidare är internet idag den största arenan för kontaktskapande mellan köpare och unga prostituerade. Att prostitutionen har förflyttats till mindre synliga arenor medan polisen fortfarande fokuserar på gatuprostitution menar socialarbetare som intervjuats i frågan leder till att arenor där prostitution i stor utsträckning förekommer ges mindre uppmärksamhet. Förflyttningen innebär även försvårande omständigheter för polisiärt, hälsovårdande och socialt arbete då prostitution i större utsträckning sker på insynsskyddade arenor (ibid. s. 25, 27).

Majoriteten av de som säljer sexuella tjänster är mellan åldersspannet 18 - 30 år och har en annan nationalitet än svensk. Vad gäller mätningar av ålder på individer inom prostitution är detta svåruppskattat (Netscher & Mujaj 2014, s. 10). Däremot fastslår Dahlström med flera i en undersökning bland gymnasieelever att prostitution även förekommer i yngre åldrar (Dahlström, Fredlund, Jonsson, Priebe, Svedin & Wadsby, 2018).

Sammanfattningsvis fastslår Nationellt Metodstöd mot prostitution och människohandel (NMT) att det främst är kvinnor som säljer sexuella tjänster, att omkring ca 200 - 250 kvinnor gör detta genom gatuprostitution samt att prostitution förekommer i hela Sverige, både i små kommuner samt i storstäder (NMT 2019).

2.4 Lagen och det sociala arbetets praktik

I Sverige bygger samhällets insatser mot prostitution på en demokratiskt sanktionerad välfärdsideologi, vilket innebär att insatserna har tydliga inslag av stöd och behandling, men även på lagstiftning (Månsson 2018, s. 233).

I Sverige arbetar man idag mot prostitution genom det som kallas "den svenska modellen" där en del i modellen var att år 1999 kriminalisera sexköp. Genom brottsbalk (SFS 1962:700) 6 kap 11 § kriminaliseras att köpa men ej sälja sexuella tjänster. Detta är den svenska modellens tyngdpunkt och kallas i folkmun för "sexköpslagen". Sexköpslagen slår fast att en person som säljer sexuella tjänster aldrig kan kriminaliseras, utan ska erbjudas hjälp i form av sociala interventioner och socialt arbete. Socialtjänsten beskrivs således av Sven-Axel Månsson som "the backbone of Swedens prostitutions policy". Lagstiftningen fungerar därför snarare som ett komplement till sociala insatser och socialt arbete mot prostitution (Månsson 2017, ss. 3 - 4). Vidare har, i takt med att arbetet mot prostitution tagit allt mer stödjande och hjälpande former i sitt angreppsätt, socialarbetare fått en framträdande roll i detta arbete i egenskap av myndighetsaktörer (Månsson 2018, s. 233).

I en rapport presenterad i samarbete mellan Hiv Sverige, Riksförbundet för hivpositiva och Rose Alliance (riksorganisationen för sex- och erotikarbetare) uppger 65% av informanterna som själva har erfarenhet av prostitution att de har blivit fördomsfullt behandlade och fråntagna sin självbestämmanderätt i möten med myndigheter (Bjønness 2012). Det framgår att en stor del av informanterna varit i kontakt med sjukvård, frivilligorganisationer och socialtjänst varvid de uppger sig vara minst nöjda vid kontakten med socialtjänsten. Missnöjet beskrivs bero på ett fördomsfullt bemötande i form av att den professionella antar att den prostituerade kvinnan vill lämna prostitution. Det talas också om en respektlöshet från socialarbetaren där informanter i studien upplever sig bli påtvingade hjälp som de inte vill ha (Edlund & Jakobsson 2014, s. 6 - 7, 96). Känslor av att bli påtvingad oönskad hjälp kan förklaras med Socialstyrelsens utbildningsmaterial. Enligt materialet bör socialarbetaren alltid ha i åtanke att personen kan vara i behov av stöd oavsett hur denne själv talar om sin situation. Bemötandet i allmänhet är något som uppges vara en central del i socialtjänstens arbete med alla typer av klienter och inte minst de som befinner sig inom prostitution. Prostituerade beskrivs som stigmatiserade och nära till känslor av skuld och skam. På grund av detta läggs stor vikt vid att i mötet med den prostituerade inte se henne enbart som offer och istället tydligt lyfta individens styrkor för att inte bidra till ytterligare känslor av skuld eller skam (Gislén 2015, ss. 50 - 51).

3. Tidigare forskning

Vi vill i vår studie ta avstamp i tidigare forskning som placerar prostitution i en rättslig, social och historisk kontext. Tidigare forskning visar hur debatten kring prostitution i Sverige har sett ut och vilka de främsta aktörerna i denna debatt är och har varit. Forskningen visar även hur prostitution som fenomen konstrueras på olika sätt; som ett samhälleligt problem, som orsak till social utsatthet, som synonymt med sexuellt utnyttjande men också som fritt val. Den tidigare forskningen visar även hur den prostituerade kvinnan konstrueras och har konstruerats på olika sätt; som offer och som ansvarig för sin situation. Avslutningsvis vill vi undersöka tidigare forskning som belyser kvinnornas egna beskrivningar av och åsikter kring prostitution. Vi har valt ut artiklar som behandlar prostitution som fenomen i Sverige samt länder med liknande välfärdskontext. Nedan kommer vi presentera denna tidigare forskning utifrån fyra kategorier; *social utsatthet*, *prostitution genom tvång*, *från ansvarig till offer* och *"den andra"* och *prostitution som ett fritt val*.

3.1 Social utsatthet

I intervjuer med svenska kvinnor i 15 – 25 års ålder som säljer sex framkommer att dessa lever i en viss social utsatthet. Kvinnor inom prostitution beskrivs tillhöra en sårbar grupp, inte enbart i rollen som prostituerad utan även innan och vid sidan av prostitutionen. Det visas på en högre psykisk ohälsa bland prostituerade kvinnor än hos andra kvinnor i samma ålder och de prostituerade uppges ofta ha en bakgrund av missbruk inom familjen eller i övrigt en problematisk relation till sina föräldrar (Hydén, Jonsson & Svedin 2015, ss. 17 – 18). Genom att det sociala nätverket visat sig spela en mycket stor roll när kvinnor ska lämna ett liv inom prostitution kan den bristande relationen till föräldrar förstås ha en stor inverkan på känslan av utsatthet (Hedin & Månsson 2003, ss. 226 - 229). En stor del av de som säljer sex uppges också ha utsatts för sexuellt utnyttjande eller övergrepp tidigare i livet. Alla pratar givetvis inte om sexuellt utnyttjande, vissa beskriver istället sin uppväxt som stökig och problematisk utan att definiera den vidare (Hydén, Jonsson & Svedin 2015, s. 18). Detta är något som återfinns även i USA där en stor majoritet av kvinnorna som deltagit i en studie om prostitution uppger att de blivit sexuellt utnyttjade som barn samt diagnostiserats med PTSD (Farley & Barkan 1998, ss. 38 – 39). Trots en annorlunda social och juridisk kontext skiljer sig detta inte åt i jämförelse med Sverige då också många av de prostituerade kvinnorna i den svenska studien genomförd av Hedin och Månsson (2003) uppger sig vara diagnostiserade med PTSD (Hedin & Månsson 2003, s. 227). Forskning kan även visa att människor som till viss del lever i utanförskap och med psykisk ohälsa löper större risk att hamna i prostitution (Kallock 2017).

Prostitution ses som ett problem i de allra flesta länder, och således försöker dessa länder kontrollera prostitution på olika sätt (Jakobsson & Kotsadam 2012, s. 401 - 402; Strøm 2009, s. 29). Man menar att prostitution är ett problem som utifrån flera olika aspekter är skadliga för kvinnor samt att det är en form av sexuellt utnyttjande som inte är förenligt med mänskliga rättigheter eller jämlikhet mellan könen (Schulze 2014, s. 14).

3.2 Prostitution genom tvång och förtryck

År 2014 gav Europaparlamentet ut ett informationsdokument rörande sexuellt utnyttjande och prostitution. Där fastslogs att prostitution som begrepp i internationell rätt och i litteraturen ofta används synonymt med sexuellt utnyttjande, samt att diskussioner ständigt förts kring huruvida det

går att skilja mellan frivillig och påtvingad prostitution. Vidare behandlas ofta frågan om det överhuvudtaget går att tala om prostitution som någonting en kvinna ger sig in i frivilligt (Schulze 2014, s. 6). Ola Florin (2012) menar att den svenska lagstiftningen som kriminaliserar sexköp representerar och bekräftar åsikten att prostitution är ett manligt sätt att dominera, objektifiera och avhumanisera kvinnor. Att då tillåta män att köpa sex av kvinnor skulle innebära en bekräftelse av att män har rätt till kvinnors kroppar, och således indirekt skada alla kvinnor. Man menar således att ingen kvinna kan samtycka till att sälja sex eftersom hon då skulle vara utsatt för våld. Det går därför inte att tala om frivillig prostitution i former av "sex work" och sexarbetare, utan all prostitution är att betrakta som tvång (Florin 2012, s. 270).

Många feminister menar att prostitutionen i vårt samhälle bidrar till en normalisering av att kvinnors kroppar brukas av män (Schulze 2014 s. 9). Man menar att den ojämlikhet som finns mellan män och kvinnor på grund av exempelvis ekonomiska skäl påverkar mäns och kvinnors sexualitet. Detta tar sig uttryck i form av stereotypiska föreställningar om bland annat män som innehavare av rätt till kvinnors kroppar och sexualitet, samt idén om att män har en rätt att få sina sexuella behov tillfredsställda (ibid. s. 19). I ett informationsdokument som gavs ut av regeringskansliet 2005 slår man fast att prostitution överhuvudtaget inte skulle förekomma om det inte fanns en efterfrågan, och att denna efterfrågan är sprungen ur just mäns föreställning om sig själva som innehavare av rätten att köpa sexuella tjänster (Ministry Of Industry, Employment And Communications 2005, ss. 1 - 2). Detta synsätt menar man leder till reproducering av stereotypa och i vissa fall skadliga föreställningar om mäns och kvinnors sexualitet, och inom vissa feministiska kretsar har man börjat tala om "paid rape" vilket syftar till det utrymme som prostitution möjliggör där män kan köpa sexuellt våld (Schulze 2014, s. 19). Av denna anledning menar många kvinnorrättsgrupper att prostitution bör ses som en form av könsbaserat våld (ibid. s. 8).

3.3 Från ansvarig till offer och "de andra"

Sven Axel Månsson (2012) är en svensk forskare i socialt arbete. I sin artikel om kön, sexualitet och socialt arbete skriver han hur den säljande parten, kvinnan, historiskt har varit den mot vilken fokus har riktats medan köparen, mannen, lyser med sin frånvaro i de diskussioner som förts på området (Månsson 2012, s. 122). Prostituerade kvinnor har framställts som farliga smittbärare, psykiskt avvikande, alkoholiserade "fallna kvinnor" i svår fattigdom. Daniela Danna (2012) ger även hon i sin studie om hur svensk lagstiftning implementeras i Sverige en bild av hur prostituerade kvinnor har konstruerats i en historisk svensk kontext. Hon beskriver hur dessa kvinnor svartmålades och straffades om de inte rättade sig efter speciella regler som utformades för dem (Danna 2012, s. 80).

Marlene Spanger (2011) beskriver hur denna diskurs börjar förändras på 1950-talet. Moraliserande kring den prostituerade kvinnan och konstruktionen av henne som avvikande till följd av ärftliga faktorer hade tidigare kommit att forma politiken. Förändringarna som nu skedde tog sig uttryck i en vilja att se till kvinnornas sociala arv, bakgrund och psykiska tillstånd. Politiken började ha ett mer omhändertagande fokus genom att arbeta utifrån en vilja att hjälpa och erbjuda guidning och vägriktning. Till följd av detta blev synen på den prostituerade kvinnan som ett offer snarare än ansvarig styrande, och fokus kom alltmer att riktas mot den prostituerades sociala bakgrund och problem. Idén om den prostituerade som offer kom att utvecklas på 90-talet i takt med allt starkare feministiska röster som menade att kvinnor hamnar i prostitution till följd av socioekonomisk könsbaserad ojämställdhet och att all form av prostitution är en form av våld mot kvinnor, oavsett hennes anledningar för att sälja sex. Detta menar Spanger utmålar den prostituerade kvinnan till ett offer, oavsett hennes egen bild av sin situation (Spanger 2011, s. 525 - 526).

Prostituerade ses och framställs ofta som en särskilt utsatt grupp i samhället. Många riskerar att utsättas för allvarligt fysiskt och psykiskt våld, i vissa fall med dödlig utgång (Schulze 2014, s. 14). Enligt

Statens Offentliga Utredningar 1995 har många prostituerade kvinnorna erfarenheter av alkohol-och drogmisbruk, psykiatriska diagnoser samt erfarenheter av tidigare övergrepp (SOU 1995:15). Vidare lider de av ekonomisk utsatthet och psykiska besvär vilket leder till att de tillämpar ett självdestruktivt beteende i form av prostitution. Därför menar man att prostituerade kvinnor är särskilt sårbara och i behov av det skydd som staten erbjuder (Danna 2012, s. 83).

Anna Hulusjö (2013) har som socialarbetare lång erfarenhet av att arbeta mot prostitution. Hon skriver i sin avhandling från 2013 hur de prostituerade kvinnor hon arbetat med innehar ett flertal av vad hon kallar subjektspositioner. Dessa tar sig uttryck i form av bland annat student, aktivist, mor och feminist. Genom sina erfarenheter av prostitution utsätts de för det Hulusjö kallar för "othering process". Kvinnornas subjektspositioner reduceras och de blir "de andra", det vill säga prostituerade. Hulusjö beskriver begreppet "de andra" genom att referera till hur Simone de Beauvoir förklarar hur representationen av kvinnan som det andra könet har gjort henne till "den andra" i förhållande till den dominanta gruppen män (Hulusjö 2013, s.3). Genom denna othering-process blir prostituerade kvinnor stigmatiserade, tystade samt fråntagna makt. Processen sker när en dominant grupp kategoriserar och definierar sin motsats, de andra. Denna icke-dominanta gruppen ("de andra") står i direkt relation till den dominanta gruppen (exempelvis män) som genom hur de presenterar de andra definierar sig själva. Hulusjö fastställer att den prostituerade kvinnan utsätts för symboliskt och materiellt förtryck genom othering-processen genom att hon blir skambelagd, misskrediterad samt utsatt för våld och diskriminering till följd av att hon som prostituerad i othering-process särskiljs från "den andra kvinnan". Den prostituerade kvinnan särskiljs från den andra kvinnan genom att framställas som ett "ovärdigt offer", en "handelsvara" samt "smutsig och sexuellt lössläppt" (ibid. ss. 3, 5). En kvinna i Hulusjös studie beskriver konsekvenserna av othering-processen, hur hon till följd av att bli "invaderad" av den andra genom diskursen om prostitution som någonting smutsigt, fult och främmande började identifiera sig själv som just smutsig och ful, och främmande för sig själv. Således ledde dessa känslor och den skam hon kände inför sin situation till att hon internaliserade det stigma som prostitution är belagt med, vilket även ledde till att hon hade svårare för att skydda sig själv ifrån de risker som prostitution innefattar (ibid. s. 6). En annan kvinna beskrev hur hon försökte värja sig emot othering-processen och stigma genom att framställa sig själv som innehavare av en "respektabel, feminin sexualitet" och presentera sig själv på ett "classy" sätt för att undvika att bli kategoriserad som prostituerad.

3.4 Prostitution som fritt val

I en avhandling genomförd på Lunds universitet jämförs de olika perspektiven i debatten om prostitution genom att analysera utlägg från Sveriges Kvinnolobby och Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queeras rättigheter (RFSL). RFSL använder begreppet "sexarbetare" för att visa var de står i debatten. I motsats till Sveriges Kvinnolobby hävdar RFSL att prostitution bör vara ett fritt val och en del av det sexuella självstyret samt att det bör ses som ett yrke bland alla andra. De vill förbättra villkoren för "sexarbetare" och göra situationen tryggare för arbetarna. I samband med stigmatiseringen som råder kring ämnet prostitution, delvis på grund av aktuell lagstiftning, framgår att sexarbetarna inte vågar söka hjälp när de behöver vilket bidrar till otryggare omständigheter (Darj 2016, ss. 29 - 33). Genom att motverka stigmatisering kan man erbjuda ett bättre stöd och därigenom även minska sexuellt överförbara sjukdomar både bland köpare och säljare av sexuella tjänster.

I den tidigare nämnda avhandlingen nämns tvång. RFSL pratar om att prostitution är frivilligt och inte alls en del av det patriarkala våldet. I de fall där prostitution inte är frivilligt anses problemet vara orsakat av ekonomiskt, fysiskt, socialt eller psykosocialt tvång (Darj 2016, s. 31). I ett samarbete mellan Organisationerna Hiv Sverige, Riksförbundet för hivpositiva och Rose Alliance har Edlund och Jakobsson (2014) författat en rapport där 87 procent av informanterna uppger att prostitution i deras fall helt och hållet är ett aktivt val. Många av informanterna menar också att det mest negativa med

att sälja sex är fördomarna de möts av, vilka de även tror ökar genom den aktuella lagstiftningen (Edlund & Jakobsson 2014, ss. 6 - 7). RFSL ställer sig också skeptiska till sexköpslagen och menar att kriminalisering av prostitution inte löser det verkliga, bakomliggande problemet och att prostitution i sig inte är något problem utan att det är betydligt mer komplext (Darj 2016, s. 31). Ett annat synsätt som delas av professionella som arbetar med prostituerade är däremot att kriminalisering är det bästa angreppssättet mot prostitution (Anasti 2018).

Joanna Phoenix (1999) har genomfört intervjuer med prostituerade kvinnor. Dessa kvinnor beskrev prostitution som ett aktivt val. Genom intervjuerna ges emellertid även en inblick i den komplexitet som kan ligga bakom prostitution. Kvinnorna pratar om det som ett aktivt val för att överleva och slippa undan fattigdom och ekonomiskt bistånd. Det framgår att det krävs viss utsatthet, både materiell och social, för att kvinnorna ska välja att sälja samt fortsätta sälja sex (Phoenix 1999, ss. 1, 4). I en rapport utgiven av Europaparlamentet visar Schulze istället de möjligheter som prostitution bidrar till. Detta baseras på uttalanden av personer som prostituerar sig, "sexarbetare" som de omnämns. "Sexarbetarna" pratar alltjämt om prostitution som ett fritt val, och fokuserar på möjligheterna de har getts genom att börja sälja sex, exempelvis möjligheten till högre lön och större flexibilitet än vad de kan få inom andra yrken. Medan vissa argumenterar att den svenska modellen försvårar möjligheten till självförsörjning för de som säljer sexuella tjänster tycker förespråkare för modellen att den är det mest rimliga angreppssättet mot prostitution. Med stöd av feministiska teorier ser man olika på saken. Ett perspektiv är att kriminaliseringen av prostitution inskränker på kvinnans frihet och rätten till hennes egen kropp (Schulze 2014, s. 8 - 9).

3.5 Kritisk diskussion av nationell och internationell forskning

Sammanfattningsvis går det att i den tidigare forskningen urskilja två särskilt framträdande perspektiv på prostitution. Dels kan vi konstatera att en betydande del av forskningen skildrar prostitution som ett problem på olika sätt. Genom att belysa den sociala utsatthet prostituerade kvinnor i en nutida såväl som historisk kontext beskrivs leva i, och genom att beskriva det könsbaserade tvång som man ur ett feministiskt perspektiv menar att prostitution innebär ter sig prostitution som fenomen som någonting skadligt och negativt. Tidigare forskning lyfter emellertid även hur prostitution kan beskrivas som ett aktivt val, ett uttryck för kvinnans frihet och rätt till sin egen kropp. Prostitution kan således ur detta perspektiv förstås som någonting positivt. Vad som är tydligt är att bilden av prostitution ter sig som relativt svartvit genom att prostitution antingen beskrivs som ett tvång eller som ett fritt val. Forskningen erbjuder inte några direkta resonemang eller diskussioner kring huruvida dessa faktorer kan samspela och således fungera som gråzoner, där en kvinna exempelvis kan känna sig utsatt i sin prostitution men samtidigt uppleva sig själv som fri genom den.

4. Teoretisk inramning

I det här avsnittet presenteras de två teoretiska perspektiv vi har valt att använda; socialkonstruktionism och feministisk teori. Det teoretiska begreppet "stigma" kommer också att spela roll i delar av vår analys och presenteras därför kort i detta avsnitt. Stigma-begreppet kommer endast att användas i de avseenden där vi anser det vara av relevans för hur vi tolkar vårt material. Vidare har de teoretiska begrepp vi identifierat som särskilt applicerbara på vårt material samt särskilt användbara för vårt syfte kursiverats. Dessa begrepp kommer även att användas för att formulera frågor till den metod vi använder vid analysen av det empiriska materialet. Detta tillvägagångssätt kommer att presenteras närmare i kapitlet om metod.

4.1 Socialkonstruktionism

Socialkonstruktionismen får oss att ifrågasätta allting som annars kan uppfattas som verklighet eller den kunskap vi annars tar för given. Eftersom vår data består av berättelser från enskilda kvinnor behöver vi socialkonstruktionismen för att förhålla oss kritiska och tillämpa försiktighet vid hantering av vårt empiriska material. Detta innebär att vi ser på den data vi inhämtar som berättelser och skildringar av upplevelser och tankar från enskilda kvinnor snarare än att vi anser det vara fakta från en objektiv verklighet (Burr 2015, ss. 2 - 3).

En *social konstruktion* uppstår inte bara genom en individs enskilda upplevelse. Exakt vad som skapar och upprätthåller sociala konstruktioner är ett omdiskuterat ämne men vad som går att uttala är att ett fenomen behöver vara aktuellt på flera arenor och nivåer för att det ska kallas för en social konstruktion (Sohlberg & Sohlberg 2014, ss. 268 - 269). Det finns många olika uppfattningar om prostitution och hur det bör hanteras; uppfattningar från de prostituerade kvinnorna, från polis och socialarbetare som möter dessa kvinnor samt från politiker som stiftar lagar (Danna 2012). Samhällsdebatten som länge pågått kring ämnet möjliggör det faktum att vi kan prata om prostitution som en social konstruktion (Sohlberg & Sohlberg 2014, s. 268). Detta innebär att vissa personer har ett sätt att prata om prostitution som fenomen medan andra pratar om det på ett annat sätt. Med ett socialkonstruktionistiskt perspektiv tillåts vi vara kritiska till hur olika aktörer pratar om fenomenet och tänka att kategoriseringar och definitioner är skapade av människor och inte på något sätt behöver vara det givna sättet att förstå något på.

4.1.1 Språket

Inom socialkonstruktionismen framhålls vikten av språket i konstruktioner av både individer och världen i stort och det är vårt språk som anses vara den bärande stommen när det kommer till sociala konstruktioner. Inom socialkonstruktionismen finns en särskild falang som ser till språkets betydelse när vi tolkar och försöker förstå sociala kontexter. Språket vi använder har inte enbart en beskrivande egenskap. Inom socialkonstruktionismens perspektiv är det först när man sätter ord på saker som någonting konstrueras. Från att bara ha funnits som en tanke eller känsla blir detta tillgängligt för andra och vi ges möjlighet att tolka det vi hör och läser för att på så vis bidra till de konstruktioner som skapas. Vidare ses språket som nära förknippat med personen genom vilka orden förmedlas (Burr 2015, s. 52 - 53).

Språket gör oss till dem vi är genom att vi ges möjlighet att ge uttryck för våra tankar och upplevelser. Hur vi upplever världen och de erfarenheter vi har av den kommer i uttryck genom språket. På så vis görs våra tankar och känslor tillgängliga för andra människor som kan få en uppfattning om oss som individer (Burr 2015, 53 - 54).

Jonathan Potter och Margaret Wetherell myntade år 1987 begreppet *interpretative repertoires* (tolkande repertoarer) som ett verktyg för att förstå språkets roll i hur konstruktioner uppstår. Tolkande repertoarer innebär att se till hur ett upprepat användande av specifika uttryck eller termer återger en persons perspektiv på ett händelseförlopp, en handling, eller ett tankeförlopp. Olika repertoarer kan således konstruera olika versioner av samma fenomen och samma person kan dessutom använda olika eller motsägelsefulla repertoarer för att förklara samma fenomen (Burr 2015, ss. 69 - 70).

4.1.2 Sociala identiteter och subjektsposition

Sociala identiteter konstrueras i den *sociala kontext* vi befinner oss i och i samband med rådande diskurser. Hur man pratar om ett visst fenomen påverkar hur man ser på personer och den identitet de tilldelas. Detta på grund av att identitet (som man ser det inom socialkonstruktionismen) är ett resultat av att olika komponenter, exempelvis kvinna och prostituerad, sammanflätas i den diskurs som råder i en viss kultur. Diskursen förser komponenterna med värden, och resulterar i en social identitet. För varje komponent som utgör vår sociala identitet tilldelas ett begränsat antal diskurser genom vilka vi kan beskriva oss själva (Burr 2015, s. 124). Som vår tidigare forskning visar är "prostituerad" som komponent i en kvinnas sociala identitet belagd med diskurser i form av exempelvis offer, ansvarig, fri eller utsatt. Vi för utifrån detta resonemanget att dessa komponenter är befästa med olika värden. Exempelvis kan diskursen om den prostituerade kvinnan som "fri" innebära en helt annan social identitet än en social identitet uppbyggd av komponenter som "offer" och "utsatt" (se Burr 2015, s. 126). Den sociala identiteten är alltså föremål för ett ständigt och genom flera olika diskurser konstruerande. Burr poängterar även att samma person kan inneha flera sociala identiteter, och att dessa kan skifta genom olika diskursiva områden. Detta öppnar för möjligheten att förändra och "skaka av sig" icke-önskvärda sociala identiteter för att istället göra anspråk på en mer önskvärd social identitet (ibid.).

Hur man talar om ett särskilt fenomen eller en särskild grupp individer placerar dessa i en viss position, *subjektsposition*. Genom att acceptera sin position är man bunden till det utrymme som ges inom den. Det är där det avgörs vilket utrymme man ges i förhållande till andra människor och den vardagliga kontexten. Om en person istället försöker motsätta sig sin position krävs att denne aktivt arbetar för en förändring, genom att förändra sättet man pratar om gruppen eller genom att bryta ett mönster och agera annorlunda (Burr 2015, s. 129).

4.2 Feministisk teori

Här används Simone de Beauvoirs bok *Det Andra Könet* (2012) som först gavs ut år 1949 och Judith Butlers bok *Gender Trouble* (2011) från år 1990 som utgångspunkt. Vi kommer med stöd av detta att undersöka hur kvinnorna konstruerar sig själva. Vi kommer också undersöka hur de konstruerar sig själva i förhållande till sin omgivning, inte nödvändigtvis enbart i form av prostituerade, utan i egenskap av att läsas som och passera som kvinnor.

4.2.1 Den kvinnliga identiteten och kvinnans underordning

Simone de Beauvoir placerar i sin bok *Det Andra Könet* kvinnan i en *situation av underordning* gentemot mannen. Denna underordning gestaltas genom kvinnan som "den andra" i förhållande till mannen, som är det "absoluta". Med detta menar Beauvoir att kvinnan blir det som mannen bestämmer. När mannen definierar henne som ett kön särskiljs hon i förhållande från honom, hon blir det oväsentliga medan han blir det väsentliga. Han är subjektet och det absoluta, hon är "det andra"

(Beauvoir 2012, s. 26). Beauvoir utvecklar kvinnans underordning genom att teoretisera kring det förtryck prostituerade kvinnor utsätts för till följd av hennes situation i ett patriarkalt system. Det patriarkala systemet är dock inte ett begrepp som Beauvoir själv använder, hon talar istället om kvinnans underordning i förhållande till mannen. Även Butler talar cirka 50 år senare om denna underordning men benämner den så som del i en patriarkal struktur (Beauvoir 2012; Butler 2011). Genom att skildra *den prostituerades situation* i relation till äktenskapet menar Beauvoir att prostituerade, "fallna kvinnor", används av män för att *tillfredsställa deras sexuella behov* för att sedan kastas åt sidan. De fallna kvinnorna används av mannen samtidigt som han föreskriver sin "lagvigda" hustru kyskhet och återhållsamhet, en återhållsamhet som han inte tillämpar på sig själv. Den "lagvigda" hustrun, eller den "ärbara kvinnan" bemöts med respekt, medan den fallna kvinnan inte ses som en mänsklig individ med individuella rättigheter. Hon utsätts genom denna underordning och detta förtryck för vad Beauvoir benämner som ett *kvinnligt slaveri* (Beauvoir 2012, ss. 656 - 657).

Vi har kunnat identifiera fyra kännetecken hos den prostituerade kvinnan i underordning, de beskrivs av Beauvoir som följande. En *moraliska anpassning* till levnadssättet som prostitution innebär, alltså en känsla av att integreras i samhället som innehavare av en tjänst som efterfrågas. Den prostituerade kvinnan kan ofta initialt se prostitution som ett tillfälligt sätt att förbättra sin ekonomi, men sedan känner hon sig ofta *fångad* i den. Vidare har de prostituerade kvinnorna generellt en kall och i det närmaste likgiltig, föraktfull och i vissa fall äcklad *vrede* i sin inställning till männen som köper sex av dem. En annan känsla som beskrivs kunna uppstå i samband med prostitution är en viss *makt* gentemot mannen som köper sex. I och med den underordning som kvinnan annars befinner sig i beskrivs hon på sätt och vis göra mannen till ett verktyg och därigenom uppnår hon en slags jämställdhet mellan könen (Beauvoir 2012, s. 662, 665, 667, 671).

Femtioett år efter att Beauvoir gett ut *Det Andra Könet* presenterade Butler en annan teoretisk ansats delvis som kritik gentemot Beauvoirs sätt att tala om kvinnan som ett kön (om än socialt konstruerat). Butler använder sig istället av begreppet genus. Kategorin "kvinna", konstrueras enligt Butler genom att antaganden görs vad gäller en gemensam *kvinnlig identitet*, applicerbar på alla inom kategorin "kvinna". Butler problematiserar en enhetlig framställning av kategorin "kvinna" samt antaganden om en gemensam kvinnlig identitet. Hon menar att kategorin "kvinna" riskerar att bli normativ och exkluderande om den konstrueras som enhetligt. Detta menar hon maskerar de kulturella, sociala och politiska dimensioner, samt faktorer så som sexualitet och klass som förekommer inom den konkreta gruppen "kvinnor" (Butler 2011, s. 19). Kvinnorna denna studie ämnar undersöka tillhör inte bara kategorin kvinna, utan även kategorin prostituerad kvinna. De har en historia av att konstrueras av samhället som innehavare av avvikande sexualitet i rollen som prostituerad, dessutom är det inte ovanligt att kvinnorna prostituerar sig på grund av ekonomisk utsatthet. Således är faktorer som klass och sexualitet i förhållande till kvinnlig identitet av vikt att synliggöra i undersökningen av kvinnornas narrativ. Vi kan i relation till detta undersöka om det går att urskilja framställningen av en gemensam kvinnlig identitet utifrån kvinnornas berättelser (se Butler 2011, s. 19).

Utöver diskussionen kring den kvinnliga identiteten fastställer Butler att vi lever i en patriarkal struktur, och att denna resulterar i kvinnors underordning gentemot män. Hon framhåller en teori grundad av Lévi-Strauss, som menar att det är först i en social kontext som denna könsbaserade underordning genom lag, politik, makt och hierarki blir möjlig. Butler framhåller även specifikt lagens roll i skapandet av makt och sociala underordningar, både mellan kön men också mellan olika grupper i samhället (Butler. ss. 4, 47 - 50).

Trots de feministiska teoriernas centrala relevans för vår studie krävs ett visst kritiskt förhållningssätt i tillämpandet av dem på vårt empiriska material. Såväl Beauvoir som Butler placerar kvinnan i en underordning gentemot mannen. Denna feministiska teori kan bli svår att applicera på och användas för att förklara förekomst av kvinnor som motsätter sig denna situation av underordning. Att applicera

underordning som förklaringsmodell för deras levda erfarenheter skulle kunna innebära att vi riskerar att reducera en social identitet hos kvinnorna där de framställer sig själva som självständiga och starka. Det blir således viktigt att utöva viss försiktighet i användandet av dessa feministiska teorier när vi ska förklara vårt empiriska material.

4.3 Stigma

Begreppet *stigma* kommer användas som komplement till de ovan presenterade teoretiska perspektiv som utgör grunden för vår studie.

Erving Goffman (2014) beskriver i sin bok *Stigma* hur samhället delar in människor i kategorier genom att tydliggöra vad som är *naturligt och normalt*. På så vis vet samhällets medborgare vad de kan förvänta sig av andra människor och det krävs ingen vidare bearbetning för att förstå varandra. I mötet med nya människor analyserar vi deras egenskaper och kategoriserar dem utifrån vår förförståelse och den norm som råder i vårt samhälle. När människan har kategoriserats men ändå besitter vissa drag som utmärker sig eller har en "mindre önskvärd egenskap", som Goffman uttrycker sig, så ser vi denna person som udda. Det är när man klassas på detta vis som *stigma* uppstår (Goffman 2014, ss. 9 - 10).

Det som är förväntat eller de som uppfyller de allmänna förväntningarna är det eller de som klassas "*normalt*" eller "*normala*". Medan det som är avvikande på ett negativt sätt är det som *stigmatiseras* och ses som ett stigma (Goffman 2014, s. 12). Följande är ett direkt citat där Erving Goffman förklarar hur stigmatiseringen kan te sig i praktiken: "Utifrån denna förutsättning vidtar vi diskriminerande åtgärder av de mest skilda slag. Varigenom vi på ett effektivt sätt, men ofta oavsiktligt, i hög grad reducerar vederbörandes livsmöjligheter." (ibid. s. 13).

5. Metod

Vi har valt att samla in berättelser på Instagram för att undersöka följande: Hur kvinnor inom prostitution framställer sig själva, prostitution som fenomen samt relationen till välfärdssystemet. Genom våra tolkningar skildrar vi dessa kvinnors upplevelser av prostitutionen i Sverige med hjälp av en narrativ, visuell textanalys. Denna analysmetod tedde sig särskilt användbar eftersom det material som finns att tillgå på Instagram förmedlas lika mycket i bild som i text. Genom att enbart analysera den skrivna texten skulle vi således riskera att gå miste om en stor del av det kvinnorna vill förmedla.

För enkelhetens skull kommer vi i studien använda oss av begreppet *visuell text* när vi syftar till de Instagram-inlägg som utgör vårt empiriska material. Visuell text innefattar både språk, bild och illustrationer (Björkvall 2012, ss. 307, 310).

5.1 Narrativ

Ett av de främsta sätten att använda narrativ beskrivs vara att genom historieberättande skapa en gemenskap, att genom sin egen berättelse och genom att ta del av andras göra sin omvärld mer begriplig. Narrativ är ett svårdefinierat och mångfacetterat begrepp, exempelvis har narrativ beskrivits av Barthes som "internationellt, sträcker sig bortom historien och över kulturerna: det bara finns där, så som livet självt." (Robertson 2012, s. 228). Detta är en definition som är svår att använda sig av i det arbete som denna studien innebär. Därför har vi valt att utgå från en något mer konkret definition, nämligen; *narrativ som en redogörelse för någonting som har hänt eller en handling och hur dessa händelser och handlingar förstås av individer genom att de tillskrivs mening* (ibid. ss. 225, 228 - 229). Seymore Chatman var en forskare i retorik som enligt Robertson uttryckte att narrativ är resultatet av en *historia* och en *diskurs*. Historien består av en handling eller ett händelseförlopp samt en existens. *Existensen* syftar till de karaktärer som återfinns i berättelsen och företeelser av relevans för händelsen som historien utgörs av. Vad gäller diskursen avser Chatman de medel med vilka innehållet i berättelsen förmedlas, exempelvis dramaturgiska beståndsdelar med möjliga symboliska värden. Kort och förenklat syftar diskursen till att svara på "hur" någonting förmedlas (ibid. ss. 230, 245).

5.2 Visuell textanalys

Instagram är en plattform där ett budskap förmedlas i såväl text som bild; det vi i uppsatsen har valt att kalla för visuella texter. En text på Instagram publiceras utan undantag tillsammans med en tillhörande bild. Därför kommer vi att göra en analys inte bara av den skrivna texten, utan även av den bild som texten är publicerad tillsammans med.

Instagram är ett exempel på att vårt sätt att tala och tänka om världen ofta tar sig uttryck genom såväl skriftliga som visuella element. Anders Björkvall (2012) är en professor i svenska. Han skriver att visuella texter har *ideationella funktioner* eller processer i form av exempelvis vem som gör vad, och mot vem. Denna funktion vill vi analysera för att undersöka om de prostituerade kvinnorna framställer sig själva som aktiva eller passiva, fria eller utsatta, offer eller aktör. Dessutom vill vi genom att analysera denna funktion undersöka vilka versioner av omgivningen, med fokus främst på männen som köper sex och välfärdssystemet, som dessa visuella texter skildrar. Vidare lyfter Björkvall vikten av bildens placering i förhållande till texten när man gör visuella textanalyser. På Instagram är alltid bilden det första som syns, och om en text är längre än två rader måste läsaren göra ett aktivt val genom att klicka vidare för att kunna läsa texten i sin helhet. Även på ett kontos så kallade profil, där samtliga visuella texter är samlade, är det bilderna som är i fokus. Även här måste användaren göra ett aktivt val genom att klicka

på en bild för att ta den av den tillhörande texten. I övrigt är bilden alltid placerad över den tillhörande texten (Björkvall 2012, s. 310 - 311).

Avslutningsvis kan texter innehålla *betydelsepotentialer* som inte nödvändigtvis uppfattas av läsaren. Ord, bilder och skrift med samma färg kan indikera att dessa på något sätt hör ihop. Dessa betydelsepotentialer kan vi urskilja genom att undersöka om flera liknande bilder väljs till liknande typer av berättelser. Det går även att urskilja betydelsepotentialer genom att undersöka om färger och motiv på bilderna kan ge betydelse åt den berättelse som skrivs fram i den tillhörande texten (Björkvall 2012, ss. 310 - 313).

5.3 Analysmetod

Narrativ analys av den historia som förmedlas genom text och bild kan genomföras genom att ställa frågor till den visuella text som är föremål för analysen. Vi har valt att skapa en metodologisk ansats som gör det möjligt att på ett konkret sätt använda våra teoretiska begrepp i de frågor vi kommer att ställa till de visuella texterna, dessa kommer presenteras närmare nedan.

Narrativ består av en historia och en diskurs, dessa element utgör ämnet för vår analys. Texternas *historia* utgörs av handlingar eller inträffade händelser samt de karaktärer eller tydliga objekt som spelar roll i berättelsen. Diskursen i texterna består i *hur* historien framställs. För att analysera den visuella textens diskurs kan frågor om sammanhanget och omständigheter vad gäller formen på återgivandet av berättelsen ställas. Detta görs med förhoppningen att kunna fastställa de perspektiv som ligger bakom historien (Robertson 2012, s. 230). Diskursen i de visuella texterna analyserar vi genom att ställa följande frågor:

- Vilka känslor och tankar beskrivs i berättelsen och hur bidrar dessa till hur prostitution som fenomen, hur rollen som prostituerad eller hur välfärdssystemet framställs?
- Vilka omständigheter eller sammanhang skildras och hur bidrar dessa till hur prostitution som fenomen, hur rollen som prostituerad eller välfärdssystemet framställs?
- Går det att utifrån diskursen i texten göra antaganden om kvinnans perspektiv på prostitution?

Som ett komplement till ovanstående frågor har vi valt att göra en sorts operationalisering där vi ur våra teoretiska perspektiv väljer begrepp relevanta för det studien avser undersöka. Därefter formuleras med hjälp av dessa begrepp ytterligare två frågor att ställa till de visuella texterna. De teoretiska begrepp vi har använt för att formulera frågor är följande:

Kvinnans underordning. Baserat på tidigare forskning har vi kunnat identifiera att prostitution ofta definieras antingen som ett fritt val eller som ett tvång. Baserat på tidigare forskning och utifrån feministisk teori om kvinnans underordning vill vi undersöka hur detta skildras genom att ställa följande frågor:

- Hur skildras fenomenet prostitution, som ett fritt val eller tvång orsakat av utsatthet?
- Skildras den prostituerade kvinnan i berättelsen som aktiv eller passiv, fri eller utsatt, offer eller aktör?

Social identitet. Med hjälp av detta begrepp vill vi undersöka de "karaktärer i texten" som på något sätt deltar i de visuella texternas handling eller berättelse. Detta gör vi genom att ställa följande fråga:

- På vilket sätt framställs personen, personerna eller objekten och på vilket sätt bidrar de till konstruktionen av kvinnans sociala identitet?

När analysen av texten har gjorts sätter vi denna i relation till den bild som valts för inlägget genom att ställa följande frågor till bilden:

- Vilken färg och vilket motiv har bilden?
- Vilken känsla väcker bilden hos mottagaren?
- Vad i bilden väcker aktuell känsla?

Nästa steg i analysen är att utifrån det genom ovanstående frågor analyserade materialet undersöka följande utifrån Butlers problematiserande kring begreppet kvinnlig identitet:

- Går det att urskilja en gemensam *kvinnlig identitet* utifrån berättelserna?
- Skiljer sig narrativen åt på något sätt?

Avslutningsvis vill vi undersöka om det går att se mönster i vilka typer av bilder som används vid publikation av vissa typer av texter.

5.4 Material

Vårt material består sammanlagt av fyra Instagramkonton skapade av personer som levtt i eller lever i prostitution. Vi har valt att undersöka konton som är öppna med var de står i debatten kring huruvida prostitution är ett yrke eller övergrepp och även lika antal av vardera slags konto. Detta för att säkerställa att resultatet vi kommer fram till inte beror på klimatet på det specifika kontot vi analyserar. Det är inte nödvändigt med ett stort antal konton då vi inte syftar till att dra stora generaliseringar utan snarare att skildra upplevelser (se Svensson & Ahrne 2015, ss. 22 - 23). Våra utvalda konton skiljer sig åt på så sätt att några av dem är så kallade samlingskonton. Detta innebär att de innehåller berättelser från flera olika kvinnor, som skickar dessa till kontoinnehavaren som i sin tur publicerar dem. Andra konton innehåller berättelser från en och samma kvinna, och publiceras (vad vi vet) även av denna kvinna.

Redan innan denna uppsats påbörjades har vi båda följt kontot **Intedinhora** på Instagram. Där sprids information om prostitution och de länkar ibland vidare till andra konton som skriver om ämnet. På Instagram är det möjligt att följa andra konton för att se inläggen som publiceras i sitt flöde. Genom att se vilka konton **Intedinhora** följer gavs vi möjlighet att hitta ytterligare konton som skriver om prostitution för att sedan se vilka konton vårt nyfunna konto följer. Detta har fungerat som en form av kedjeurval, där vårt initiala urval leder oss till flera ställen att inhämta data från (se Dalen 2015, s. 68). Kontot **Intedinhora** är dock inte en del av vårt urval.

Det står inte uttalat vilket kön kontoinnehavaren identifierar sig som. För att hitta konton där kvinnor författar inläggen har vi valt ut kontoinnehavare som vi tolkar passerar som kvinnor. Denna tolkning har vi gjort utifrån hur personen beskriver sig själv och situationer där sexköp sker. Med vårt syfte är det inte relevant för studien vilken könsidentitet personen bakom kontot har, utan vilket kön denne passerar som eftersom vi vill undersöka hur de blir bemötta som prostituerade kvinnor i samhället. Det material som presenteras i studien kommer inte att innehålla de bilder som har blivit föremål för vår analys. Detta på grund av Lag (SFS 1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk som reglerar rättigheterna hos den person som ligger bakom ett litterärt eller konstnärligt verk. Bildernas motiv kommer istället att beskrivas av oss för att sedan analyseras.

5.4.1 Materialets avgränsningar

Efter att ha valt ut konton gjorde vi avgränsningar vad gäller vilket material som skulle bli föremål för kommande analys. Våra utvalda texter har någon form av "historia" och "diskurs", alltså innehåller de en händelse och någon form av karaktärer (se Robertson 2012, s. 230).

Vad gäller tidsavgränsningar är samtliga av de berättelser vi använt oss av publicerade från 2014 och framåt. Övervägande delen av de använda inläggen är dock publicerade från 2017 och framåt. En avgränsning i form av tid ter sig inte relevant för vårt syfte, berättelsernas relevans avgörs mer av historiernas faktiska innehåll snarare än när de delges mottagaren.

5.4.2 Materialets och metodens trovärdighet

Vad som är viktigt att ha i åtanke är att texterna på Instagram har skrivits i ett syfte. Kvinnans bakomliggande motiv kan påverka vad hon väljer att dela, och på vilket sätt hon uttrycker sig. Sammanhanget som texten uppkommit ur och vad författaren vill uppnå med sin text är därför viktigt för oss att fundera kring när vi analyserar texter (se Boréus 2015, ss. 158 - 159). Detta i kombination med att vi gör tolkningar utifrån valda metoder innebär att resultatet inte kommer bestå av en enkel avspiegling av den verklighet kvinnorna lever i utan en tolkad version av kvinnornas berättelser (se Sohlberg & Sohlberg 2013, s. 106). Vårt material innehåller berättelser från kvinnor som har gjort ett aktivt val att träda fram med sina erfarenheter, detta kan ha viss påverkan på vårt resultat då det är möjligt att de kvinnor som inte valt att träda fram kan bära på andra erfarenheter och berättelser. Dessutom förekommer det på samlingskonton att det inte är den kvinna som står bakom berättelsen som sedan publicerar den på Instagram. Detta öppnar upp för möjligheten att texten på något sätt har redigerats av kontoinnehavaren innan publiceringen.

Till följd av att vi valt ut ett begränsat antal konton finns det berättelser som lämnas utanför vår analys. Detta kan innebära att vi missar upplevelser som hade kunnat ge oss ett annat slutresultat. Det vi har gjort för att få ett så trovärdigt resultat som möjligt är att välja ut två konton som ställer sig kritiska till prostitution och två konton som är för prostitution och vill avstigmatisera fenomenet. Detta ger oss enligt vårt tycke en så balanserad utgångspunkt som möjligt.

5.5 Undersökningens genomförande och materialbearbetning

För att få fram vårt empiriska material sökte vi gemensamt igenom det Instagramkonto som vi tidigare hade vetskap om, **Intedinhora**, för att därigenom hitta ytterligare konton med innehåll av relevans för studien. Därefter använde vi dessa konton för att på varsitt håll söka efter berättelser som skildrar det vi efterfrågar i vårt syfte och frågeställningar.

När vi valt ut inlägg som var relevanta för undersökningen gick vi igenom dessa 405 inlägg gemensamt. Vi sorterade då bort de som inte helt stämde överens med vårt syfte, exempelvis inlägg som behandlade porrindustrin eller strippor. Efter denna rensning i materialet hade vi 337 inlägg som behandlade det vi var intresserade av. Eftersom det specifikt är berättelser vi vill undersöka gjorde vi en sista bortsortering i materialet och sparade enbart det vi kunde definiera som berättelser. Vår definition innebar att inläggen skulle behandla en händelse, känslor och tankar. Det som blev kvar var 271 inlägg. För att kategorisera dessa inlägg ställde vi följande frågor till de visuella texterna:

- Vad händer, eller vilken/vilka handlingar beskrivs i texten?
- Vilka karaktärer eller vilka objekt spelar en roll i händelsen eller handlingarna?
- Består historien av en beskrivning av känslor och tankar, eller är historien en återgivning av en händelse?

- Utifrån vilka omständigheter eller i vilket sammanhang sker skildringen?
- Går det att utifrån diskursen i texten göra antaganden om kvinnans perspektiv på prostitution och inställning till sexköpslagen?

Dessa inlägg valde vi att kategorisera på nytt för att kunna göra en sista utrensning med syfte att få ner antalet berättelser i vårt empiriska material. Detta för att vi vill kunna göra en noggrann analys och studiens omfång tillåter oss tyvärr inte att analysera alla 271 berättelser. De kategorier vi använde oss av baserades på de ämnen vi fann vara vanligt förekommande i berättelserna vi läste. Kategorierna var följande: "pengar", "prostitutionspositiva", "sexköpet", "social identitet", "känslor", "anledningar till prostitution", "välfärdssystem" samt "stigma". För att få ett snarlikt antal berättelser inom varje kategori rensade vi ut innehåll i de större kategorierna tills vi nådde samma antal som i de mindre kategorierna. Detta gjorde vi slumpmässigt genom att radera vartannat inlägg ur samtliga kategorier. Antalet Instagraminlägg blev 125 stycken. Eftersom vi till slut hade samma antal berättelser inom varje relevant område valde vi att återigen slumpmässigt rensa bort vartannat inlägg tills vi landade på 60 inlägg totalt. Dessa inlägg delade vi därefter upp för att analysera vardera individuellt men med stöd av varandra.

Under sökningens gång blev det uppenbart för oss hur svårt det var att finna berättelser från kvinnor som är för prostitution och vill avkriminalisera sexköp. Vår uppfattning är att konton som delar med sig av sina positiva erfarenheter av prostitution ofta stängs ner. Vi har kunnat hitta uttalanden från organisationer som ställer sig positiva till prostitution och avkriminalisering men dessa har till största del varit åsikter och inte helt uppfyllt vår definition på "berättelse". Därför har vi i relation till dessa konton behövt vara mer tillåtande i vår definition av berättelse för att ändå få med det perspektivet i vår undersökning. En majoritet av det empiriska materialet består av berättelser från kvinnor som ställer sig negativa till prostitution och vi förstår att det är många röster som inte blir hörda i vår undersökning eftersom de inte finns att tillgå i samma utsträckning.

5.6 Etiska överväganden

De etiska riktlinjer som Vetenskapsrådet (2011) har ställt upp syftar till att skydda enskilda individers integritet, men eftersom vår studies material består av offentligt publicerat material kan vad som kan anses som en kränkning av denna integritet bli svår att fastställa (Berg 2015, s. 154). Vad gäller forskning som görs på Internet är det viktigt att ställa sig frågan om materialet ska betraktas som publikt och vad som är att betrakta som privat även i dessa publika miljöer (Markham & Buchanan 2012 s. 6). Med detta i åtanke har vi enbart valt att använda oss av material som är publicerat på konton som går att beskrivna som "öppna" på så sätt att vem som helst kan ta del av det publicerade materialet. På Instagram förekommer även "stängda" konton, där en förfrågan om att få ta del av det publicerade materialet måste skickas till innehavaren av kontot, som därefter kan välja att avvisa eller tillåta en person att ta del av det publicerade innehållet. Valet att enbart använda innehåll från dessa "öppna" konton grundas på att dessa konton kan antas vara öppna av en anledning, och att materialet är menat att delas till en större skara människor. De har skapats i syfte att belysa den situation prostituerade kvinnor lever i. Vi gör antagandet att materialet som publicerats i ljuset av detta är försvarbart att dela med andra för vilka vi menar att informationen är relevant; individer som utövar eller som kommer att utöva socialt arbete.

Den huvudsakliga etiska diskussionen som har förts i utformandet av vår studie har varit den om hur vi förhåller oss till personerna bakom de konton som används. Vårt huvudsakliga fokus gällande detta har varit individskyddskravet, alltså att personerna bakom texterna på inget sätt ska få komma till skada eller kränkas genom att vi använder oss av deras publicerade material (Vetenskapsrådet 2017, s. 13). Till en början ställde vi oss tveksamma till att använda citat från det publicerade innehållet för att skydda personerna bakom texterna från igenkänning. Efter en tid insåg vi att dessa personer vill höras

och sprida sina upplevelser efter att ha tystats alldeles för länge. Citatet "Ingen kan tysta oss nu" kommer från ett av de konton som ingår i vårt urval. Vi anser att det hade varit fel av oss att inte låta alla ta del av de kraftfulla ord som förhoppningsvis kan leda till en större förståelse för studiens frågeställningar än om vi enbart försökt återge berättelserna med våra egna ord. Kvinnorna som står bakom de konton vi valt ut är dessutom anonyma på Instagram och ingenting av det som står går att koppla till dem personligen och därigenom anser vi att det inte finns någon risk att deras personliga identitet röjs. Allting som vi återgett i vår studie är material som finns publicerat, tillgängligt för alla, på Internet. Dessa citat är utöver det så pass viktiga för studien att de försvaras av forskningskravet, alltså att användandet av sådana citat kan leda till förbättringar och vara till nytta (ibid.).

6. Resultatredovisning och analys

Materialet har bearbetats utifrån den textuella och visuella metodologin, samt utifrån såväl teoretiska begrepp som tidigare forskning. I analysen av det empiriska materialet fokuserar vi specifikt på att finna skildringar gällande studiens tre frågeställningar. Följande avsnitt är därför uppdelat i tre delar där varje del representerar en frågeställning; perspektiv på prostitution som fenomen, perspektiv på kvinnan som prostituerad samt prostitution i förhållande till samhällets välfärdssystem. Under dessa rubriker återfinns de olika typer av skildringar och beskrivningar som fanns att läsa i berättelserna. För att förtydliga hur vi tänkt vid tolkning och analys av berättelserna presenteras detta med koppling till de teoretiska perspektiven socialkonstruktionism, feministisk teori och stigma, samt till tidigare forskning.

6.1 Perspektiv på prostitution som fenomen

Liksom inom tidigare forskning skiljer sig perspektiven på prostitution åt även på Instagram. Den tidigare forskningen uppvisar ett perspektiv på prostitution som resultat av en patriarkal struktur, en ekonomisk utsatthet eller missbruk som tvingar kvinnor in i situationen men också kvinnor som viljestarka, självständiga individer som valt ett yrke där de själv upplever frihet och möjligheter (Florin 2012; Spanger 2011; Darj 2016; Schulze 2014; Edlund & Jakobsson 2014). Dessa perspektiv har vi även funnit i vårt empiriska material.

6.1.1 “[...] jag fucking hatar äckliga män som köper våldtäkter.”

Prostitution som fenomen framställs i många av berättelserna som övergrepp och i flera fall underbyggs texterna av en stark ilska riktad mot männen. Beauvoir skriver om den patriarkala strukturen och diskuterar prostituerades situation i relationen till män, och den föraktfulla vrede kvinnorna innehar gentemot de män som köper sex av dem. Citatet i rubriken ovan bekräftar på så vis tydligt det Beauvoir skrev om redan år 1949 (Beauvoir 2012, s. 665).

I vissa berättelser beskrivs ett hat mot situationen, att behöva prostituera sig. Det är så vi funnit att prostitution ofta framställs, som någonting kvinnorna behöver utsättas för på grund av sin ekonomiska situation eller psykiska ohälsa. Som självskadebeteende för att hantera ångest och negativa känslor men också som ett sätt att hantera den ekonomiska utsattheten. Nedan följer ett citat hämtat från ett inlägg som beskriver hatet gentemot situationen, men också det som blir den positiva följden av subjektssituationen som prostituerad kvinna.

Jag hatar att sälja mig. Jag hatar att servera mig till främmande män. Men genom att göra det får jag ekonomisk trygghet. [...] Jag bestämde mig för att ha råd med livet.

Bilden kvinnan har valt att publicera tillsammans med sin text föreställer texten “BOO, YOU WHORE” skrivet i rosa med ett lekfullt typsnitt. Bakgrunden är en ljusblå himmel med lätta, rosa moln. Detta skildrar den komplexitet som beskrivs i citatet ovan. Texten på bilden upplevs negativ och nedlåtande medan de ljusa färgerna och det lekfulla typsnittet inger någonting positivt. Vid analys av det visuella tittar vi på bilden och frågar oss själva vilka tankar eller känslor bilden väcker hos oss som mottagare och vad på bilden som väcker den känslan eller tanken (Björkvall 2012, s. 307).

I citatet ser vi hur kvinnan beskriver sig hata det hon gör men hur det samtidigt får henne att känna trygghet i sin ekonomiska situation. När hon avslutar med att skriva att hon bestämde sig för att ha råd med livet framstår det på sätt och vis som om det är ett val hon gjort men vi tolkar också in någonting

tragiskt i att hon tvingas göra någonting hon hatar för att leva och prostitution tolkas som ett val hon tvingats till på grund av utsatthet. På så vis kan subjektspositionen prostituerad kvinna tolkas som komplex och motstridig.

Vi har hittills benämnt tvånget som ekonomiskt och som självskadebeteende. Som en skildring av tvång finns en bild som publicerats ihop med citatet nedan. Bilden är svartvit och föreställer ett par bundna händer som sträcker sig upp mot himlen där texten "JAG VILL LÄMNA PROSTITUTION" står skrivet i svart.

Minnet av händerna känns starkare än när dom tar på mig i nutid. Avstängdheten inför vad som händer nu är en genväg till att slippa återuppleva vad som hände då. Jag önskar jag blir fri.

Orden ovan syftar till ett annat slags tvång än de vi tidigare nämnt. Hon skriver att hur gärna hon än vill lämna prostitution så går det inte på grund av att minnesbilderna etsat sig fast i henne. Utöver det som syns i citatet skriver hon att hon aldrig kommer att kunna glömma det hon varit med om och att prostitution därför kommer att vara en del av hennes liv för alltid.

För att sammanfatta hur prostitution kan ses som ett tvång orsakat av utsatthet följer här en rad citat, alla hämtade från olika Instagram-inlägg men som beskriver samma sak.

Så även om det sista man vill är att "ha sex" med en främmande man i hans bil eller utomhus så är det också det enda som står emellan en själv och alla behov som man akut har.

[...] det är inte ett val man gör utan det finns olika tvingande faktorer bakom

6.1.2 "Jag har aldrig känt mig så fri som jag gjorde under tiden jag sålde sex."

Vissa av kvinnorna bakom vårt empiriska material väljer att motsätta sig de fördomar som finns om prostitution och ställer sig istället positiva till fenomenet. Mycket av den tidigare forskningen pekar däremot på att kvinnor inom prostitution är en utsatt grupp som mår psykiskt dåligt och tvingas till prostitution genom olika former av utsatthet. Det talas om prostitution som betalda övergrepp och kvinnorna framställs som psykiskt sjuka när statistik uppvisar att majoriteten av de prostituerade kvinnorna lider av PTSD (Schulze 2014, s. 19; Hedin & Månsson 2003, s. 227; Danna 2012, s. 83).

När jag arbetade som eskort så var det inte själva handlingen som fick mig att må dåligt, utan det var alla andras fördomar."

"JA. Det var mitt val och så länge jag fortsatte med mitt yrke så var det mitt val.

Citaten ovan tyder på en problematik som återfinns också i tidigare forskning där flertalet av de prostituerade hävdar att prostitutionens baksida är just fördomarna de tvingas möta och inte den sexuella handlingen eller omständigheter i form av utsatthet eller tvång (Edlund och Jakobsson 2014 ss. 6 - 7). Båda personerna bakom citaten relaterar till prostitution som sitt yrke. I vårt empiriska material väljer alla som på Instagram talar om prostitution som någonting positivt att använda ord som "sexsäljare", "eskort", "arbete" och "jobb" när de talar om sina upplevelser.

Genom att använda ord i stil med 'säljare, 'arbete' och 'yrke' kan vi med stöd av socialkonstruktionismen konstatera att dessa kvinnor önskar att konstruera sig själva som subjekt genom att framställa prostitution som just ett yrke de valt av fri vilja. Hur saker konstrueras skiljer sig mellan olika människor men genom att prostitution kriminaliseras av de svenska lagarna kan det inte påstås att den allmänna konstruktionen av fenomenet är som yrke (Burr 2015, s. 3).

När det kom fram att jag tog tjack för att orka med jobbet som sexsäljare var det jobbet det var fel på. När det kom fram att jag tog tjack för att orka med jobbet som undersköterska var det mej det var fel på.

I citatet ovan görs en jämförelse mellan att ta "tjack" som prostituerad kvinna samt som undersköterska och huruvida det är fel på henne eller på jobbet. Detta visar på hur den allmänna uppfattningen framställer prostitution som en skadlig miljö som tvingar folk in i droger. Att kvinnan jämför "sexsäljare" med "undersköterska" och menar att båda två är yrken som kan jämföras med varandra visar tydligt hennes perspektiv på prostitution som fenomen.

Nej, det är inte det allra roligaste jag gjort men det är helt OK och jag äcklas inte av mina kunder och jag gråter inte efter arbetet. Och ibland är det till och med TREVLIGT!

I motsats till den kritiska synen på prostitution som en skadlig miljö skildrar vissa kvinnor sina upplevelser av fenomenet som en definition på frihet och möjligheter till flexibilitet och trevliga möten med många olika människor. Detta syns bland annat i en bild som föreställer en skrynklig papperslapp med maskinskriven text som kvinnan själv skapat. I texten talar hon om att hon aldrig känt sig så fri som när hon sålde sex, att hon kunde arbeta fem timmar i veckan och hade mer tid än någonsin till att umgås med vänner. Hon beskriver känslan av frihet när hon själv kunde bestämma över hur hon ville lägga upp sin tid. Detta kan också relateras till Europaparlamentets rapport där flera prostituerade lyft fram just möjligheten till högre lön och större flexibilitet (Schulze 2014, s. 8 - 9).

Kvinnans upplevda frihet kan också förklaras med feministisk teori där Beauvoir menar att kvinnan genom prostitution ges känslan av att väga upp för den underordning hon annars befinner sig i, i relation till mannen. Genom de pengar hon erhåller från mannen upplever hon makt och en viss känsla av att använda honom som redskap. På detta vis kan fenomenet prostitution ses som ett sätt att upphäva kampen mellan könen (Beauvoir 2012, s. 671).

6.2 Perspektiv på kvinnan som prostituerad

6.2.1 "Dom tänkte på hur mycket jag led"

Kvinnorna i de visuella texterna beskriver återkommande sig själva med vad som i vår kulturella kontext är negativt betingade ord. Ofta använder de ord som "äcklig" eller "värdelös". Dessutom beskrivs männen de säljer sex till som "förövare" i relation till situationer de upplevt som "övergrepp". På så sätt använder de *språket* (Burr s. 53) på ett sätt som placerar dem i en *underordnad subjeksposition* i en kulturellt betingad könhierarki (Butler s. 45). Återkommande erfarenheter av övergrepp, tankar av

ilska gentemot mannen samt känslor av att vara i underläge gentemot honom utgör repertoarer som erbjuder en förståelse för kvinnans perspektiv på sin situation (Burr 2015, s. 129). Situationen ter sig genom dessa repertoarer som utsatt och den kontext kvinnan befinner sig i som riskabel i form av våld och hot om våld.

I taxin. Mot en torsk, En annan än vad som var tänkt. Han ville betala mer, Han som våldtagit mig. Han som polisen upprättade en anmälan mot. Jag hoppas att han inte vet det för jag vet inte om jag tar mig därifrån då. Ångesten växer i mig och varenda jävla gång undrar jag vad fan har gett mig in på [...] Jag tror inte på Gud, Me om han finns så hoppas jag att han är med mig. Och alla andra som befinner sig i den här skiten.

Situationen skildras som riskabel och osäker. Ändå finner vi henne i en taxi på väg mot denna man, medveten om de risker det kan innebära. Med Beauvoirs förklaring om den prostituerade som moraliskt anpassad till sitt levnadssätt, till följd av upplevelser av integrering i ett samhälle som efterfrågar de tjänster hon innehar kan motiven för att kvinnan befinner sig i taxin på väg till sin våldtäktsman vara just denna moraliska anpassning. Att mannen och män som honom efterfrågar någonting som hon kan tillhandahålla ger henne en plats och funktion i samhället. Vidare menar Beauvoir att det inte enbart är moralisk och psykisk påfrestning som försätter prostituerade kvinnor i utsatta situationer, utan att deras materiella situation kan vara så svår att de genom tvång utsätter sig för dessa riskfyllda situationer (Beauvoir 2012, s. 667). Kvinnan beskriver att mannen som våldtagit henne, som hon nu är på väg till, betalar henne mer. Således kan vi förstå den ekonomiska aspekten av situationen som en motivator för henne att utsätta sig för risker. Kvinnans berättelse kan även förstås som ett exempel på det internaliserade stigma som uppstår hos kvinnor som blir föremål för "othering-processen" genom att kategoriseras som prostituerad. Det internaliserade stigmat leder till känslor av att vara smutsig och främmande för sig själv och till följd av en försämrad förmåga att värja sig mot riskerna som kan uppstå inom prostitutionen (Hulusjö 2013, s. 6).

Bilden som publicerats i samband med texten ser ut att vara tagen i ögonblicket, i baksätet på en taxi på väg till "torsken". Bilden består av mörka färger och ser ut att vara tagen kvällstid. Utanför framrutan skimtar lägenhetshus. Att bilden ser ut att vara tagen i ögonblicket, av vad som tolkas som kvinnan själv, i kombination med en del grammatiska fel i hennes text ger sammanlagt mottagaren en bild av hennes känslotillstånd i den stund inlägget publicerades och den ångest hon uttrycker blir påtaglig. Bilden hon har valt erbjuder en direkt återgivning av den situation hon befinner sig i då texten skrivs. Hon har inte förskönat bilden genom att behandla den med ett redigeringsfilter, hon använder sig inte heller av symboliska eller metaforiska uttryck i sin text. Sammantaget förmedlar detta den råhet och utsatthet hennes situation framställs vara präglad av.

En annan kvinna har tillsammans med en text som förmedlar en vilja om att få äga sitt liv, sina erfarenheter och sina upplevelser publicerat en bild på vad som tolkas som en kvinna, nonchalant lutad mot en vägg i utomhusmiljö intill en otrafikerad väg. Även denna bild ser ut att vara tagen kvällstid. Kvinnan bakom inlägget berättar om sina erfarenheter av att på olika sätt sälja sig till män som hon benämner som förövare. Denna bild förmedlar inte en ärlig återgivning av ett händelseförlopp på samma sätt som den tidigare bilden, framförallt då den inte ser ut att vara tagen av kvinnan själv. Kvinnan i bild ser ut att vänta på något, samtidigt som kroppsspråket tyder på att hon inte är helt avspänd. Sättet hon står på utstrålar en viss självsäkerhet, samtidigt som platsen hon står på inger en känsla av utsatthet, till synes ensam längs med en väg, kvällstid.

Samma kvinna har publicerat två bilder med liknande motiv; relativt lättklädda kvinnor upplysta av ett rött sken. Deras ansikten är dolda och endast munnarna syns. Kvinnan på den ena bilden sitter i vad som ser ut som ett fönster med utsikt över en stad, hennes hand ser ut att föra en cigarett mot hennes

mun. Den andra kvinnan poserar mot en kal vägg, lår såväl som en stor del av höger bröst är exponerade och hennes ena hand förs upp mot en vidöppen mun. Hon poserar på ett suggestivt sätt med sexuella anspelningar. Texterna är grafiska samtidigt som de är skrivna på ett uttrycksfullt och nästan poetiskt sätt. Följande citat är taget från en av kvinnans texter:

Jag är egentligen min egen bästa vän. Som plockar upp mig själv från blodpölen på golvet när han gått [...] som försvarar mig från stryk genom att hålla armarna framför huvudet så att jag inte får typ skallskador. Som proppar in ett papper i mig själv så jag kan transportera mig hem utan att behöva stanna utomhus, marscherar hela vägen själv och faller ihop i badrummet.

Kvinnans berättelse skildrar den utsatta situation hon befinner sig i som prostituerad och det våld hon utsätts för av männen som köper sex av henne. Samtidigt som hon gör dessa relativt grafiska beskrivningar av prostitution framhåller hon sig själv som en aktör i situationen. I sina sätt att ta hand om sig själv återtar hon en form av kontroll. Situationen beskrivs genom ord präglade av utsatthet. "stryk", risk för "skallskador" och "falla ihop" kombineras med uttryck präglade av aktörskap; "plockar upp mig själv", "försvarar mig" och "transporterar mig hem". Dessa motsägelsefulla repertoarer kan förstås som ett sätt för kvinnan att omförhandla sin sociala identitet. Utan dessa aktiva inslag skulle hennes sociala identitet framställas främst som utsatt. Istället framhäver hon sig själv som aktiv i situationen, vilket kan förstås som ett sätt att förändra en icke-önskvärd social identitet som offer för att istället göra anspråk på en mer önskvärd social identitet i form av aktör (Burr 2015, s. 127). Samma kvinna skriver återkommande om övergrepp och maktlöshet, desperation samt känslor av att vara värdelös. Detta framställer den situation hon befinner sig i som utsatt.

6.2.2 "Det finns en eld i mig"

Trots den utsatta situation som skildras, beskriver många av kvinnorna sig själva som aktörer på olika sätt. De förmedlar inneboende känslor av att vilja förändra sina situationer och att lyfta sina röster. Några beskriver hur de genom att fortsätta utsättas i prostitution hoppas rädda andra från att uppleva samma saker. De förmedlar en stark kämparanda och vilja att förändra. Genom att framställa sig själva som aktiva och med en tydlig vilja att förändra, motsätter de sig en social identitet som passiva med tillhörande begränsad subjeksposition och begränsat utrymme i förhållande till andra människor och den vardagliga kontexten (Burr 2015, s. 129). Dessa motsägelsefulla repertoarer innebär att det inte går att uttala sig om en gemensam kvinnlig identitet hos kvinnorna, eftersom deras beskrivningar av sina situationer i stor utsträckning skiljer sig åt (Butler 2011, s. 19).

Jag har en beslutsamhet, att gola ner alla torskar, påverka politiskt och förhindra att fler får problem som mina.

Detta uttalande avslutar en relativt omfattande utläggning om alla de situationer kvinnan kämpar sig igenom. Hon beskriver att hon "kommer bakfull till skolan och full till socmöten" och att hon "krigar emot hela världen". Hon framställer sig själv som aktiv i sin vilja att kämpa emot de män som köper sex av henne, hon beskriver sin vilja att påverka politiskt och förhindra att andra hamnar i en liknande situation. Genom att "gola ner alla torskar" skulle hon återfå en viss makt gentemot männen som köper sex av henne (Beauvoir 2012, s. 671). Genom att gå på "socmöten" och komma till skolan trots att hon är bakfull försöker hon bryta ett mönster och agera annorlunda för att aktivt arbeta för en förändrad subjeksposition. Utan dessa förändringar skulle hon förbli ett passivt föremål för en "othering-process". Detta skulle innebära att bli tystad och få minskad makt till följd av en subjeksposition med begränsat utrymme i den vardagliga (och politiska) kontexten (Hulusjö 2013, s. 3; Burr 2015, s. 129).

Citatet nedan är taget ur en text som en kvinna publicerat tillsammans med en bild på en autentisk chattkonversation mellan henne och en man som vill köpa sex av henne.

Jag känner mig så oerhört maktlös för hellre att han köper av mig än dem. Hellre att han förnedrar mig än utsatta tjejer som tvingas till det, som inte har någon som helst skydd runt sig. Tjejer som inte kan göra sina röster hörda, som inte kan säga ifrån som jag kan.

Konversationen på bilden visar hur kvinnan ifrågasätter mannens vilja att köpa än mer utsatta kvinnor än henne, sådana som är utsatta för människohandel och som hon beskriver som tvingade:

*Kvinnan: Så du köper hellre av människor som är tvingade??
Mannen: Jag köper av dom som gör ett bra jobb, och har bra pris
Kvinnan: Men du köper alltså hellre av någon som tvingats. Du köper alltså en våldtäkt. Känns det bra*

Bilden får mottagaren att känna sig delaktig i kvinnans verklighet, den erbjuder en närhet och ett erbjudande om att ta del av hennes vardag genom hennes perspektiv. Kvinnan konfronterar mannen och hans vilja att istället gå till dessa tvingade kvinnor för att hon är för dyr och deras priser är billigare. Kvinnan identifierar den *underordning* många kvinnor till på grund av ett tvång befinner sig i gentemot männen som köper sex. Hon framställer sig själv trots sin känsla av maktlöshet som en person med större aktörskap än de kvinnor som är utsatta för människohandel. Kvinnan poängterar i en jämförelse med dem att hon kan säga ifrån och höras. På så sätt framställs hon som en kvinna med viss makt och hon använder genom sitt ifrågasättande av mannen honom som ett verktyg att uppnå denna makt (Beauvoir 2012, s. 671).

Tidigare forskning framställer den prostituerade kvinnan i en kontext bestående av missbruk och psykisk ohälsa, dessa två aspekter beskrivs även vara det som placerar den prostituerade kvinnan i en socialt utsatt grupp (Hydén, Jonsson & Svedin 2015, ss. 17 – 18). En kvinna på Instagram framställs fara mycket illa genom sitt missbruk och återkommande träffar med män som köper sex av henne samt sin psykiska ohälsa. Hon beskriver sig göra allt för att förändra sin situation. Framställningen kan förstås som ett försök från kvinnan att skaka av sig en icke-önskvärd social identitet genom att försöka bryta ett mönster (Burr 2015, s. 129). Kvinnan beskriver att hon åker in till "psyk" varje dag och försöker bli inlagd. På så sätt försöker hon göra någonting åt sin situation. Hon beskriver även att hon i sin strävan efter förändring kan känna sig hoppfull. Kvinnan framställer sig själv som aktiv med en vilja att förändra sin situation, samtidigt som välfärdssystemets riktlinjer hindrar hennes möjligheter till detta. Även detta går att förstå som ett försök att omförhandla den subjeksposition som hon tilldelas i egenskap av missbrukare och prostituerad. Som Butler skriver kan faktorer som klass och avvikande sexualitet vara faktorer som maskeras vid framställningen av en gemensam kvinnlig identitet (Butler 2011, s. 19). Kvinnan bakom texten lyfter istället fram dessa faktorer och synliggör de konsekvenser de innebär i hennes liv, och identifierar även hur lagen placerar henne i en underordning när hon skriver om hur riktlinjer hindrar hennes möjligheter till förändring (Butler 2011, ss. 4, 47 - 50). Genom att häva detta beteendemönster skulle det utrymme som erbjuds henne i en vardaglig kontext utökas. Kvinnan uttrycker i nedanstående citat hur hennes försök till förändring däremot inte uppmärksammas av välfärdssystemet:

En sur tant man aldrig träffat läser innantill [...] Missar så många delar, som hur mycket man försöker och vill göra annorlunda.

Kvinnan framställs som en person som trots upprepade försök att förändra sin situation inte tas på allvar, inte blir lyssnad på. Denna beskrivning är ett exempel på det missnöje prostituerade kvinnor uttrycker över exempelvis socialtjänsten, vilka de menar erbjuder påtvingad hjälp de inte vill ha och från vilka de upplever ett fördomsfullt och respektlöst bemötande (Edlund & Jakobsson 2014, ss. 6 - 7, 96). Detta bidrar till en skildring av hur kvinnans strävan efter utökat utrymme och en annan subjektsposition motverkas av välfärdssystemet genom den makt de innehar. Genom att bortse ifrån hennes försök att bryta mönster hålls hon kvar i otering-processen och hennes subjektsposition förblir densamma (Burr 2015, s. 129). En annan kvinna beskriver återkommande och kraftfullt att hon vill göra en förändring och att hon vill börja studera. Hon ger flera exempel på situationer där hon aktivt försöker förbättra sin situation trots motgångar:

Jag fick missfall i veckan men gick ändå på alla föreläsningar och blev godkänd på examinationen. Jag sålde sex till 7 män inatt men kom 8:15 på en icke-obligatorisk föreläsning. För jag vill resa mig. Jag fick klamydiabesked i förrgår och min barnmorska ringde när jag var full och bad mig komma in direkt, fastän jag var full kom jag dit.

Samma kvinna beskriver i en annan text hur prostitution hjälper henne till självständighet:

Jag hade redan blivit sexuellt utnyttjad och fått gåvor mot sex som barn så när jag i vuxen ålder hade en ekonomisk och psykisk kris låg det nära till hands att göra något jag redan gjort. Och jag började känna mig självständig och oberoende av andras välgörenhet (som är något jag verkligen inte är bekväm med)

Kvinnan beskriver hur prostitution bidrar till en känsla av autonomi, och genom att motsätta sig hjälp från andra och placeras i beroendeställning gentemot dessa framställer hon sig själv som en stark individ, som klarar sig själv och inte vill vara ett offer. Prostitutionen framställs som ett medel för henne att uppnå detta. Denna åsikt har yttrats av andra prostituerade som förespråkar en mindre reglerad politisk inställning till prostitution, då de menar att den möjliggör till större flexibilitet och högre lön som prostitution innebär för dem då inskränks och att den svenska modellen försvårar möjligheter till självförsörjning (Schulze 2014, s. 8 - 9). I ovanstående citat blir olika subjektspositioner synliga. Kvinnan beskriver först en offerposition för att sedan framställa sig själv som självständig och därigenom skildra en förändring i subjektspositionen (se Burr 2015, s. 126).

Andra sätt på vilka kvinnorna genom sin vilja att förändras framställer sig själva som aktörer är genom att beskriva hur många dagar de har gått utan att sälja sex. En kvinna beskriver hur stolt hon är över sig själv för att ha lyckats stå emot prostitution en tid. En annan beskriver sin princip om att anmäla de övergrepp hon utsatts för av männen som köper sex av henne, och att detta är hennes sätt att stå upp för sig själv. Detta kan förstås som ett sätt att återfå makt gentemot mannen där hon åtminstone kan anmäla honom för hans övergrepp (Beauvoir 2015, s. 167). Följande citat erbjuder ytterligare ett exempel på den kamp flera av de prostituerade kvinnorna för mot männen som köper sex av dem:

Jag tänker inte flytta på mig. Jag dör för min rätt att finnas, gola och kämpa. Jag tar aldrig mer ansvar för nåns ömma tår. Jag är inte ett dugg rädd för alla män som hatar kvinnor. Jag vet vad ni är kapabla till. Och jag kommer överleva min frigörelse från er! Jag kommer ALDRIG lägga mig platt och hålla käften. Jag tänker fortsätta gola gola och gola. Om det är ett krig mot kvinnor ni vill ha, så lovar jag att en som står i fronten mot er är jag. Jag lever för detta. Jag lever för att ställa er till svars för vad ni gör. Och jag dör för min önskan att göra detta.

Genom detta citat framställs kvinnan som aktiv i sin önskan att slå sig fri från prostitutionen. Hon använder sig av ord som "frigörelse", "krig", "front" och uttrycker en vilja att finnas, kämpa och inte ligga platt. Ord som i vår kulturella kontext är starkt förknippade med aktivitet. Genom repertoarer i form av sådana uttryck och ord framställs en social identitet av aktör. Samma kvinna framställer sig själv som aktiv i sin vrede när hon i en annan text skriver:

Att ha slavat under deras vilja i alla år och kvävt min egen röst har tänkt en eld i mig som jag vet kan ödelägga hela världen om jag släppte den fri [...] Så fångad, så kvävd, så i bojor, så trampad på. Men ingen har stampat sönder mig. Ingen har kvävt mig och jag har flytt fångenskap och bojor.

Kvinnan riktar år av underbyggd ilska åt de män som köpt sex av henne, och i att förmedla hur hon inte lyckats bli besegrad framställs hon som stark, med en inneboende makt och kontroll.

Ur er aska kommer en ny värld växa fram. Utan er. Allt som ni gjort mot mig och oss är varför ni förgörs. Det är därför ni blir aska. Och på er aska ska vi bygga nytt. Världen behövde er, som stoft. Ni behövs som kvarlevor i våra museum, som minne av den värld vi satte i brand. Och sen tog över.

Genom symboliska uttryck, ilska som eld och männen som aska och stoft, förmedlas texten på ett slagkraftigt sätt som är svårt att värja sig mot. Bilden som kvinnan har valt att inleda sin text med går helt i svartvitt och föreställer en kvinna som sprutar eld. Över bildens motiv står "Ingen vrede kan vara större" skrivet i rött emot den svartvita bakgrunden. Meningen "ingen vrede kan vara större" är även återkommande flertalet gånger i texten.

Kvinnans sociala identitet kan förstås som underordnad i egenskap av kvinna men som aktör i sin vrede och ilska. Med männen som verktyg framställer hon den makt hon tar över dem genom sin vrede och önskan att förgöra dem. Kvinnan tycks genom sina ord om männen som kvarlevor inte enbart vilja uppnå jämställdhet mellan könen, hon vill bli den överordnade (Beauvoir 2013, ss. 662, 671).

6.2.3 "Vi stängde in våra 'jag' allra längst inne och reade ut vår hud och värme"

Den kontext i vilken prostitutionen sker beskrivs återkommande på ett sätt som framställer den prostituerade kvinnan på ett objektifierande sätt. Som en kropp som går att köpa och dessutom pruta på. På många sätt blir hon reducerad till enbart en försäljare av en tjänst som ständigt måste finnas tillgänglig för de män som vill bruka den. De utsätts för det Beauvoir skulle kalla för det "kvinnliga slaveriet". Genom prostitution i en könshierarkisk kontext förvandlas hon till "vilken kropp som helst", som ska tillfredsställa det manliga begäret (Beauvoir 2012, s. 657). Detta reducerar hennes sociala identitet och definierar henne som den andra. Genom prostitution och underordning gentemot mannen blir hon inte respekterad som mänsklig individ utan reduceras till en vara (ibid). En man som köper en kvinnas kropp justerar hennes sociala identitet från en med mänskligt värde till en som ska finnas tillgänglig för hans begär (Burr 2015, s. 127, Beauvoir 2012, ss. 657). Detta är ett exempel på hur mannens makt placerar kvinnan i den könsbaserade underordning Butler menar blir möjlig i en social kontext (Butler 2011, s. 47 - 50).

Till följd av föreställningen om män som innehavare av rätt till kvinnors kroppar och med en rätt att få sina behov tillfredsställda (Schulze 2014, s. 19) placeras kvinnorna i en underordnad position gentemot männen och deras begär. Med hjälp av dessa föreställningar och den rådande könshierarkin berövas kvinnan i viss utsträckning sitt mänskliga värde. Hennes sociala identitet förminsas och reduceras. Ett tydligt exempel på denna objektifiering och reducering går att finna i en kvinnas publiceringar. Hon har publicerat två olika bilder föreställande meningarna "KAN NÅGON SNÄLLA KÖPA MIG SNART" samt "YOU ARE A WHORE" skrivet i starka färger; den ena i rött och den andra i rosa. Hon ber om att någon ska köpa *henne*, inte köpa sex av henne. Hon framställs som inte bara nära förknippad med den tjänst hon säljer, hon är den tjänst hon säljer. Tjänsten ska ständigt finnas tillgänglig för männen, på kvinnans egen bekostnad. Ett exempel på detta går att finna i citatet nedan:

*Att jag alltid ska finnas tillgänglig så de kan använda mig [...] jag vet att jag måste finnas tillgänglig så att de kan använda mig...
Kroppen skriker stopp men torskarna skriker efter mig.*

Med Beauvoir som utgångspunkt kan detta förstås som att kvinnorna blir det männen vill att de ska bli. De blir en vara som män kan använda för att tillfredsställa sina sexuella behov (Beauvoir 2012, ss. 26, 656 - 657). Kvinnorna beskriver detta i ordalag som att bli "använda" och "brukade". Ord som brukar användas om saker, objekt. Dessa ord sätter igång en process genom vilken kvinnornas sociala identitet omförhandlas från subjekt till objekt, kroppar att användas av män och en reproducering av föreställningen om kvinnor som tillfredsställare av mäns sexuella behov (Schulze 2014, s. 19).

En kvinna har tillsammans beskrivningar av sina erfarenheter av män som köper sex av henne publicerat två relativt liknande bilder. Den ena presenteras i samband med att beskriva prostitution som att gå från rosor och gåvor, frågor som "gör det ont, ska jag va lite försiktig?" till "baksätet på en begagnad volvo" i takt med att minska i attraktionsvärde. Bilden föreställer vad som ser ut att vara ett välklätt par, med dyra smycken hållandes hand i vad som ser ut att vara en fin och dyr bil. Över detta motiv står "INGEN GLAMOUR" skrivet i ljus rosa. Detta kan symbolisera den bild av "glamour" som texten över och även texten under bilden förnekar. Den andra bilden har publicerats tillsammans med en text där kvinnan återigen beskriver sina långt ifrån glamourösa erfarenheter av prostitution och möten med män som behandlar henne som en vara. Bilden föreställer en kvinna i rosa päls som ser sig själv i en spegel, bredvid hennes står en vas med rosor. Över motivet står "DOM KALLAR MIG ESCORT" skrivet. Bilden går helt i rosa och lila färger. De feminint kodade färgerna, rosorna och spegelbilden av en kvinna iklädd en rosa pälsjacket ger precis som den andra bilden ett glamouröst intryck. Kvinnan ser uppklädd och välsminkad ut, kanske symboliserar hon för kvinnan den bild av "eskorten" som "dom" kallar henne. Situationen sänder ut känslan av någonting romantiskt men också sexuellt. Bilden av den romantiserade eskorten i bild står i stark kontrast till vad kvinnan framställer sig själv som i sin text, bland annat genom nedanstående mening:

Klockan är 11 på morgonen och jag sitter där och håller i mig öl [...] stinker öl, sluddrar när jag pratar [...] vi kör in i en skog, han får sin avsugning och jag mina pengar. Så var det med det 'sällskapet'.

Vidare beskriver en kvinna hur männen inte förstår kontexten för vilket sexköpet tar plats, att de inbillar sig att hon finner det njutningsfullt och tycker om det hon utsätts för. Som Beauvoir skulle beskriva det uppvisar hon ett förakt mot mannen och hans okunskap (Beauvoir 2012, s. 665). Hon ifrågasätter hur han kan tro att hon känner lust inför situationen och inte förstår att hon som hon beskriver det "spelar":

*De ger mig alltid komplimanger om hur bra jag är, hur skön jag är, hur trång jag är etc.
Helt sjukt att de inte fattar att jag spelar, jag vill lägga benen på ryggen och springa
därifrån [...] efteråt bränner sedlarna i jackan, vill inte ta i dem, känner mig smutsig och
äcklig.*

Andra kvinnor beskriver hur männen faktiskt inser vilken desperation och utsatthet som ligger bakom deras behov av att prostituera sig, att de utnyttjar detta för egen vinnings skull. Även detta går att förstå genom det Beauvoir skulle kalla för det kvinnliga slaveriet. Kvinnans värde fråntas henne av männen som utnyttjar hennes utsatthet och tvingar kvar henne där hon kan finnas tillgänglig för att tillfredsställa deras sexuella behov (Beauvoir 2012, s. 26, 656 - 657). Det förekommer i kvinnornas berättelser att männen målar ut dem som tråkiga om de inte ställer upp på deras önskemål, önskemål som i vissa fall kan ta sig uttryck i regelrätta övergrepp, så som att supas medvetslös, slås blodig eller bli strypt tills avsvimnad. Detta är ett exempel på den betalda våldtäkt, "paid rape", som vissa feminister menar att prostitution möjliggör genom att män köper sexuellt våld (Schulze 2014, s. 8). Vissa av kvinnorna kan använda männens önskemål om att få begå övergrepp på dem som en form av självskadebeteende, någon som kan bekräfta deras känslor av att vara värdelös, av att inte duga. Genom övergreppet blir mannen som köper sex någon som kan tillfoga den smärta som behövs för att lätta ångesten.

Beauvoir menar att kvinnan ofta initialt ser prostitution som en tillfällig lösning för en svår ekonomisk situation, men att det förekommer att hon sedan finner sig *fångad* i prostitutionen (Beuvoir 2012, s. 663), vi har funnit flera exempel på detta i kvinnornas beskrivningar av de anledningar och processer genom vilka de hamnat i prostitution. En anledning är att identifiera sig som arbetarklass. Att inte ha råd med exempelvis nya kläder och mobil bidrar till en lockelse att tjäna snabba pengar och bli "den lyckliga horan". Att initialt kunna vara selektiv av männen inger en känsla av att vara exklusiv och dyr, en "lyxhora" som männen erbjuder stora summor pengar, fina ord och gåvor.

"Den lyckliga horan" framställs av en kvinna genom följande citat:

*Vi sprang från trasiga hem, slet oss från trasiga vuxna, vi rev sönder remmarna från
bältessängarna och rymde från institutioner. Vi tog oss från rännstenen till bordellen eller
från garderoben till gatan. Vi flydde vårt förflutna, köpte en enkelbiljett till prostitutionen.
Vi lämnade våra namn och våra livsberättelser och skaffade nya. Med nya namn som
Cookie, Candy eller något annat ätbart och lögner om varför vi sålde våra kroppar
passerade vi som lyckliga horor.*

Beauvoir beskriver hur den prostituerade kvinnans värde bestäms genom det manliga begäret, och att hon genom att hennes kropp exploateras får ta del av mannens ekonomiska kapital vilket kan resultera i en känsla av att uppnå "triumf" (Beauvoir 2012, s. 669). Men kvinnornas berättelser vittnar om att denna känsla inte alltid blir långvarig, utan kan övergå i känslor av att ha "sjunkit i värde". I takt med att bli använd och brukad av dessa män gång på gång sjunker männens begär och således även den prostituerades värde. Detta beskrivs kunna leda till att kvinnan slutar se sig själv som "en lycklig hora", men ändå fortsätter att sälja sin kropp i en allt mer eskalerande situation.

6.2.4 "Det viktigaste av allt har varit gemenskap [...]"

Gemenskap har visat sig vara ett centralt begrepp på flera olika sätt. I flera av de inlägg vi analyserat framställs de prostituerade kvinnorna som del av en utsatt samhällsgrupp eller på annat vis marginaliserade. I detta utanförskap beskrivs ändå en slags gemenskap.

En kvinna berättar om hur hon tidigare trodde sig vara ensam i sin situation och skriver om hur hon led i att tro sig vara den enda som blev utsatt för "övergreppen", som hon beskriver det. I takt med att sociala medier blivit större har hon hittat gemenskap i grupper för prostituerade och i takt med att allt fler prostituerade kvinnor öppet berättar om sina erfarenheter har hon fått det bekräftat att hon inte är ensam. Denna kvinna skriver om andra prostituerade som sina "syster" och berättar hur denna gemenskap fått henne att känna hopp inför framtiden.

Det finns dock en baksida av gemenskapen i form av det utanförskap som uppstår i den. En annan kvinna beskriver nämligen en stor besvikelse och sorg gentemot gemenskapen för personer i prostitution. Denna kvinna delar inte deras syn på prostitution som övergrepp men känner sig trots det stundtals utsatt och i behov av gemenskap med människor i liknande situation som henne. Goffman pratar om stigma genom att beskriva personer som besitter andra egenheter än "de normala", alltså andra egenheter än det som förväntas. I detta fall går det att koppla till de "onormala" åsikter som denna kvinna innehar när hon inte delar gruppens syn på prostitution. På så vis kan vi förstå hennes situation som en ytterligare stigmatisering i en redan stigmatiserad grupp. Goffman förklarar mötet mellan den stigmatiserade och "de normala" med att "de normala" kan reagera med ilska eller irritation när den stigmatiserade försöker tränga sig på (Goffman 2014, ss. 10, 26). Nedan syns ett citat hämtat från en av berättelserna på Instagram som visar på exakt det Goffman försökt beskriva. Den stigmatiserade kvinnan upplever att de andra i gruppen är arga och att hon inte får vara med i gemenskapen för att hon är annorlunda.

Ni är arga för ni vill inte lyssna på mig för ni har lyssnat på andra som säger andra saker och jag bekräftar inte er bild och då får jag inte vara med. Jag ska bort för jag saboterar er kamp.

Detta visar hur alla prostituerade kvinnor inte är del av en och samma grupp eller en och samma gemenskap, utan hur det finns utanförskap även inom gruppen "prostituerade".

Den mest förekommande formen av utanförskap fann vi vara den i förhållande till människorna inom normen. Det vill säga att kvinnorna bakom berättelserna upplever sig vara annorlunda, ses som avvikande och framställer sig själva som "den andra". Processen att bli "den andra" är någonting Hulusjö skrivit om i sin avhandling och förklarar genom att först prata om den så kallade "dominanta" gruppen, alltså de överordnade eller de inom normen. De "icke-dominanta", i detta fall de prostituerade kvinnorna, blir till "den andra" genom att jämföras med den dominanta gruppen. Hulusjö förklarar att de icke-dominanta tystas och blir fräntagen sin makt (Hulusjö 2013, s.3). Nedan följer ett exempel på detta. Det är ett citat från en kvinna som upplever att välfärdssystemet inte tar henne på allvar för att hon är en missbrukare som prostituerar sig.

Klart jag har rätt till vård, som alla andra.

"Alla andra" och "de andra" är uttryck som använts upprepade gånger i berättelserna. Hur språket används är mycket centralt inom socialkonstruktionismen och bidrar till hur saker och ting konstrueras. När kvinnorna pratar om "alla andra" baserar vi vår tolkning delvis på det Hulusjö skriver om

prostituerade kvinnor och hur de i relation till den dominanta gruppen ("oss") blir till "de andra" (se Burr 2015, s. 53, 55; Hulusjö 2013, s. 3).

En av berättelserna fokuserar på känslan av att inte längre få vara med, att hamna "längre och längre ifrån er" som hon uttrycker sig. Berättelsen innehåller stort fokus på att utmålas som avvikande och fel. Hon menar att psykiatrin är delaktiga i att hon konstrueras som "den andra" när hon där är den avvikande, den sjuka och den konstiga. Nedanstående citat är hämtat från en annan berättelse där den prostituerade kvinnan menar att välfärdssystemet på något vis bidragit till känslan av utanförskap.

Jag har hört det så många gånger, även inne på psyk - att jag är för sjuk för att vara psykiskt sjuk. Tona ner dig. Var mindre utflippad. MEN GUESS WHAT? Det är jag. Jag tonar ner mig.

Hon upplever att omgivningen ger dubbla budskap när det finns gränser för hur sjuk hon får vara även vid besök på psykiatrin. Känslan av att vara för sjuk för psykiatrin bidrar till känslan att inte få vara del av den tänkta gemenskapen och då igen hamna i utanförskap. Detta väcker en ilska hos kvinnan som skrivit inlägget, vilket mottagaren förstår redan genom att titta på den tillhörande bilden. Texten "our anger is our fuel" står skrivet med en rosa penna på vad som ser ut att vara en svart vägg. Flera av kvinnorna skriver om att de känner sig avvikande och att omgivningen ger dem känslan av att behöva ändra på sig för att bli socialt accepterade, vilket vissa känner ilska över medan andra beskriver en mer sorgsen känsla.

6.2.5 "Man känner mer och mer att man är udda."

I flertalet av de visuella texterna så pratas det negativt om prostituerade kvinnor, de framställs som en stigmatiserad grupp präglad av nedvärderingar. I vissa fall motsätter sig kvinnorna fördomarna och i andra fall berättar de om hur andras åsikter blir till deras egen självbild. I flera av de berättelser vi läst återfinns en känsla av att vara någon man inte vill vara och det förekommer skildringar av en rollkonflikt. Det finns många uttalanden om hur kvinnorna upplever sig förväntas vara som prostituerade, hur de förväntas vara istället och hur de ser sig själva.

Man har dessutom inte samma attraktionsvärde, man är som en begagnad bil, använd av alla [...]

Från att ha känt sig som en "lyxhora", "exklusiv" och "dyr" när männen betalade henne stora summor pengar och ibland gav henne rosor så har hon med tiden kommit att ändra uppfattning om sig själv. Efter att ha befunnit sig inom prostitution en tid menar hon att männen ändrat syn på henne och därigenom har också hon ändrat sätt att se på sig själv, hon skriver att hon är som en begagnad bil som tappat i värde. I flertalet av berättelserna framställer kvinnorna sig själva som någonting äckligt, men oftast med stöd av kommentarer de fått från sin omgivning.

Det är i första hand genom upplevda uppfattningar från medel- och överklassen som kvinnorna inom prostitution framställs som någonting smutsigt och fult.

Men OM du på NÅGOT sätt får någon annans vita pengar svart, då jävlar är du ett luder.

Som tolvåringar visste vi redan att vi var horor och inga fina flickor.. Vi visste att vi var mindre värda än tjejerna från stadsdelarna där villorna var stora.

Dessa citat skildrar den uppdelning mellan rika och fattiga som finns i många av de inlägg som utgör vårt empiriska material. Det finns en uppdelning mellan de som har gott om pengar och de som är fattigare, där kvinnorna inom prostitution tillhör den sistnämnda gruppen. Det skrivs om att växa upp i utsatta områden, att vara stigmatiserad och inte ses som likvärdig andra. Det skrivs om den prostituerade som tidigt blir utmålad som hora av omgivningen, att det blir som en sorts självuppfyllande profetia. Kvinnan inom prostitution skildrar också sig själv som en överlevare, som någon som har blivit bespottad och sedd ner på från tidig ålder men som fortsatt att kämpa. I många berättelser syns en målmedvetenhet och styrka när hon visar på medvetenheten kring skammen som finns i att vara prostituerad men försöker ta tillbaka kontrollen över sin identitet. Hon pratar om sig själv som intelligent, solidarisk, kreativ och en person med temperament. Därigenom tydliggörs de olika sociala identiteter kvinnorna innehar, vilket talar emot en tydlig gemensam kvinnlig identitet inom kategorin prostituerad kvinna (se Butler 2011, s. 19).

Det finns olika sorters bilder som använts i inlägg där kvinnorna skriver om den stigmatisering de upplever i situationen som prostituerad. Bilderna förmedlar helt olika känslor. För att exemplifiera finns en bild föreställande en kvinna iklädd spets och rosa päls med knogarna riktade framåt. Hennes knogar är tatuerade med bokstäver som bildar orden "riot girl" och tvärs över bilden är det skrivet i rosa text "Det handlar om klass Tjejer som oss". Bilden upplevs konfrontativ och väcker tankar om uppror och "girl power". Uppfattningen är att kvinnan vill lyfta sin grupp av "tjejer som oss" och visa den styrka som finns inom den. Den andra bilden vi vill använda för att exemplifiera upplevs mer dyster, nästan hotfull. Bilden föreställer ett nattligt mörker där några lampor lyser upp en skogsdunge och en fuktig grusväg som slingrar sig fram genom den. Den stora texten "SKAM" som står skriven i vitt tvärs över fotografiet för tankarna till någonting som behöver gömmas. Denna bild inger inte samma kraftfulla stolthet som den tidigare beskrivna bilden. Detta är två olika sätt att skildra stigmatiseringen på, två sätt som båda blivit synliga i de berättelser vi analyserat. Stundvis framställs den stigmatiserade gruppen av prostituerade kvinnor som en stark grupp överlevare med en stark sammanhållning och kraft att kämpa mot fördomarna. Andra stunder skildras en skam över att vara utsatt, annorlunda och äcklig.

När Goffman skriver om stigma nämner han hur vissa stigmatiserade grupper öppet kan motsätta sig sin sociala position på ett nästan upproriskt vis genom att gå emot de förväntningar som finns på dem. Vi har talat om en kämparanda som skildras i vissa av våra Instagraminlägg, beskrivningar av de prostituerade som starka överlevare. Med stöd av Goffmans teori blir det möjligt att tolka dessa skildringar som ett sätt för de prostituerade kvinnorna att motsätta sig stigmatiseringen och deras sociala underordning (Goffman 2014, s. 154).

6.3 Prostitution i förhållande till samhällets välfärdssystem

Gemensamt för alla de inlägg som på något sätt behandlar de prostituerade kvinnornas relation till och erfarenhet av bemötande och hjälp från välfärdssystemet är känslor av frustration, och ibland även ilska, över att inte få den hjälp de anser sig ha rätt till och i vissa fall vara i (akut) behov av. Dessutom beskrivs hur kvinnorna ofta känner sig skuldbelagda för sin utsatta situation. Det är inte ovanligt att de möter exempelvis vårdpersonal efter övergrepp och våldtäkter och får vad de menar är ett dåligt, förminskande och förolämpande bemötande. Ofta uttrycker personal att kvinnorna utsätter sig själva, att de får skylla sig själva, samt att personal kallt konstaterar att de återkommande behöver uppsöka akut vård till följd av bland annat våldtäkt eller olika självskadebeteenden. Vidare beskriver kvinnorna välfärdssystemets roll i den process som lett fram till att i slutändan se prostitution som enda alternativ, ofta av ekonomiska anledningar eller som ett resultat av att ha blivit osynliggjord. Andra

anledningar till prostitution i relation till välfärdssystemet beskrivs vara psykisk ohälsa, missbruk och självskadebeteende.

Som att skrika i ett fullsatt rum där ingen hör. Då blir utanförskapet större, [...] Man hamnar längre och längre ifrån "er". Man blir ett "dom andra" [...] Så därför är utanförskapet inte bara något litet problem, det börjar redan när man är barn ofta. Ett osynligt barn blir en otrygg vuxen, med missbruk och självskadebeteende.

Kvinnan bakom detta citat framställer prostitution som en konsekvens av att ha blivit osynliggjord och placerad i ett utanförskap tidigt i livet. Välfärdssystemet lyfts fram som av stor vikt för att kunna förebygga utanförskap, och förhindra att kvinnor vänder sig till prostitution. Kvinnan beskriver den "othering process" som Hulusjö menar att prostituerade utsätts för och som leder till att de blir stigmatiserade och tystade (Hulusjö, s. 3). Hon upplever detta i form av det utanförskap som Hulusjö lyfter som en konsekvens för personer som utsätts för en othering process. Kvinnan bakom citatet menar att utanförskapet för hennes del har resulterat i missbruk och självskadebeteende. Sammantaget skildras en bild av de konsekvenser att inte fångas upp av välfärdssystemet kan resultera i.

6.3.1 "Är du här nu igen?"

Under mina år där jag har erfarenhet av sex mot ersättning och sex som självskada har jag mött otaliga människor inom såväl den somatiska som den psykiatriska vården. Mina erfarenheter är ungefär lika dåliga från båda.

Vårdens bemötande av prostituerade kvinnor beskrivs genomgående som bristfälligt på många olika sätt. Kvinnorna beskriver behov av att kunna känna sig trygga och vara öppna och ärliga angående situationen de befinner sig i. Behov som sällan beskrivs bli uppfyllda. Resultatet av detta beskrivs vara en ovilja och otrygghet i att söka vård vid behov. De mest förekommande situationerna där kvinnorna beskriver sig vara i behov av att uppsöka vård är efter övergrepp och våldtäkter som skett i möten med män som vill köpa sex av dem. Inte sällan förekommer det att den personal de möter i dessa sammanhang skuldbelägger dem med argumentet att de får skylla sig själva för att de väljer att gå till träffar med dessa män frivilligt. I citatet nedan beskriver en kvinna sina erfarenheter av vården:

[...] Det finns personal där som skammar mig varje gång jag kommer dit, som inte ser mig i ögonen och som ofta uttrycker fraser som att "du utsätter dig" eller "är du här nu igen" eller liknande väldigt nedvärderande kommentarer. Jag vill som vårdtagare kunna känna mig trygg med att jag kan vara öppen med mina problem och att jag kan söka vård om jag behöver det. Tyvärr ser det inte ut så för många av oss som har erfarenhet av prostitution.

Vårdpersonalens bemötande av den prostituerade kvinnan kan förklaras med hjälp av Goffmans stigmabegrepp, som i det här fallet kan urskiljas genom sättet personalen uttrycker sig på i mötet med kvinnan. Genom att säga exempelvis "är du här nu igen", uttrycker personalen en form av ifrågasättande av kvinnans viljestyrka att bryta det mönster som gör att hon återkommer ofta till akutmottagningen för våldtagna. Kvinnan målas i sina frekventa besök på akutmottagning ut som en person som avviker på ett icke-önskvärt sätt och personalen som inte ser henne i ögonen vänder sig bort från henne (Goffman 2014, s. 12). Vidare är kvinnans berättelse ett exempel på hur hon av vårdpersonalen som i egenskap av professionella utgör en dominant aktör gör henne till "den andra".

Hon blir misskrediterad och utmålad som ett "ovärdigt offer" genom synpunkter på att hon behöver uppsöka vård ofta och att det är hon själv som utsätter sig för det våld hon söker vård för (Hulusjö s. 4).

Tre bilder har publicerats av två olika kvinnor i samband med beskrivningar av möten med och erfarenheter av vården. Samtliga bilder ser ut att vara tagna av kvinnorna själva. De uppfattas av mottagaren som tagna i ögonblicken, i processen av att vara på väg till eller i väntan på vård med förhoppning om att få hjälp. Den ena föreställer ett ljust rum med stengolv, och ser ut att vara tagen i ett väntrum. Den andra föreställer en entré med självöppnande dörrar. Ovanför dörrarna finns en skylt med orden "Psykiatrisk akutmottagning". Den tredje bilden är tagen så att motivet ser ut att vara höjt över fotografen. Motivets föreställer tre skyltar "Entréplan" "Mikamottagningen/Spiralprojektet" och "Plan 1" som står skrivet i vitt. Bilderna placerar mottagaren i kvinnans perspektiv, vilket erbjuder en viss närhet till henne och den berättelse hon förmedlar i de tillhörande texterna.

Jag ser ju på dig hur du tittar mig i ögonen, ler och efter att ha beviljat mig adekvat medicin nästan INVÄNTAR mitt "tack snälla"! FUCK det.

Erfarenheter av att förväntas visa tacksamhet för att få vad som menas är rätt hjälp, lyfts av en kvinna som beskriver känslor av att inte bli tagen på allvar i möten med vårdpersonal. Hon lyfter fram den självklarhet i att hon ska ha rätt till vård som alla andra. Detta kan ses som ett försök att värja sig ifrån den otering-process hon genomgår. Det bemötande hon har erfarenhet av från vårdpersonal och myndigheter liknar hon med hur de män som köper sex av henne behandlar henne. Hon menar att hon i relation till både välfärdssystemet och "torskar" behöver leva som någon utan värde. Reducering av den sociala identiteten som sker när en persons stigma är känt för omgivningen kan innebära känslor av ensamhet inför en omgivning som inte accepterar henne, och att världen upplevs vara emot henne (Goffman 2014, s. 28), resultatet av detta blir att kvinnan känner sig misskrediterad, och upplever att hon inte ses som en individ med värde.

Känslor av att stå ensam i relation till vården, att inte bli uppfångad av välfärdssystemets skyddsnet och få den hjälp som de är i behov av är ofta återkommande i kvinnornas berättelser. Frustrationen över att behöva vänta på vård, att inte få sina behov tillfredsställda och inte upplevas tas på allvar beskrivs av en kvinna som genom att ha blivit avslutad på sin mottagning och istället blivit remitterad till en annan för tillfället står utan vård.

Behöver hjälp NU men detta kommer ta tid då väntrummet är överfullt. Snälla kan inte allt bara sluta göra ont nu.

En annan kvinna ger uttryck för att vara skeptisk i relation till vården. I en beskrivning av hur hon inte längre kommer få träffa en i personalen som hon har fått förtroende för ger hon uttryck för känslor av att inte ha förhoppningar om att bli hjälpt.

Ingen är M, ingen kommer någonsin vara det eller ens vara i närheten av lika bra. Det visste jag ju dock redan innan jag gick dit, att det inte skulle vara samma sak den här gången. Jag kommer ge det ett försök för det är värt det, jag hoppas att det trots allt ger mig något iallafall.

Vården framställs som något kvinnan har låga förhoppningar om, och möten med hjälpsam personal som ovanliga. Samtidigt beskrivs att de förbättringar vården ämnar ge henne är värda det, och att hon är beredd att ge det en chans.

Beskrivningar av frustration och dåliga erfarenheter av vården är genomgående i de allra flesta av kvinnornas berättelser. Men det finns även de som berättar om erfarenheter av gott bemötande. Gemensamt för dessa berättelser är möten med personal som har fått kvinnorna att känna sig sedda, förstådda, lyssnade på, validerade samt att personal har frambringt en känsla hos kvinnorna av att vara viktiga. Goffman framhåller i relation till stigma-begreppet vikten av att den stigmatiserade i möten med de han benämner som "normala" kan få göra det på ett sätt som om det som gör henne avvikande vore irrelevant eller inte spelade någon roll. Genom att inte döma kvinnorna för varför de behöver uppsöka vård och heller inte uttrycka detta genom kommentarer som "du utsätter dig" eller "är du här nu igen", bemöter personalen henne för den hon är och ger henne den vården hon är berättigad. Detta får henne att känna sig viktig, att hon har ett värde, och Goffman beskriver att möjligheterna till att samverka på detta sätt är en viktig livsmöjlighet för personer som på något sätt är stigmatiserade (Goffman 2014, s. 51). En kvinna beskriver hur en sjuksköterska som hon träffat då hon låg inlagd på akutmottagningen för våldtagna hade kunnat få henne att skratta i allt elände.

Jag önskar att fler var som dig, icke dömande, förstående och allmänt coola. Sluta ALDRIG var den du är, fortsätt vara precis som du är. Du är rätt person på rätt plats och du räddar liv. Du fick mig att gå från att tänka att jag inte borde leva mer, att jag endast är en belastning och jobbig till att förstå att jag gör skillnad och att jag är viktig.

En annan kvinna beskriver sina erfarenheter av gott bemötande från vården som av väldigt stor vikt, och att det har fått henne att känna att hon vågar söka hjälp. Även hon ger akutmottagningen för våldtagna som exempel:

Jag har stött på sjuksköterskor som tagit sig tiden att låta mig berätta om mina erfarenheter och vilken hjälp jag vill ha [...] En person som istället för att skuldbelägga mig stöttade mig från den sekunden jag klev in på mottagningen till att jag gick därifrån. Som tog sig tid att lyssna på vad jag hade att berätta om mina erfarenheter.

Två olika kvinnor har tillsammans med texter där bemötande med vårdpersonal skildras valt två bilder som står i stark kontrast till varandra. Den första visuella texten riktar ett tack till en sjuksköterska. Bilden föreställer ordet "Tack" skrivet i rött och lika mot en glittrig bakgrund i ljusa och feminint kodade färgerna. Sammantaget ger detta ett mjukt och välvilligt intryck. Den andra bilden föreställer orden "Bemötande vården" skrivet i vitt mot en bakgrund föreställande svart och grå tegelvägg som lysas upp av två hårda strålkastarljus. Bilden har valts till ett inlägg som behandlar både brister i vårdens bemötande men också lyfter exempel på gott bemötande ter sig som hård och konfrontativ. Kontrasterna mellan de båda bilderna symboliserar de kontraster i bemötande som kvinnorna skildrar i sina berättelser om erfarenheter och upplevelser av vården.

6.3.2 "Det finns hål i samhällets skyddsnät som måste lagas"

I kvinnornas skildringar av myndigheter och socialt arbete beskrivs ofta en frustration över att inte kunna bli hjälpt, att inte fångas upp och bli tagen på allvar. Ibland framställs även myndigheter och socialtjänst som en bidragande orsak till att de börjar eller fortsätter med prostitution.

Ett ord - stol. Jag har ingen. Jag ramlar mellan stolar pga att jag går på soc bidrag samtidigt som jag vill plugga på universitetet. Man får inte plugga med soc bidrag. Då måste man ha CSN. Och varför får jag inte CSN? För att jag drabbades av en psykotisk depression sist jag pluggade på högskolan och ligger efter ca 6 månader i högskolepoäng som jag inte tog. Varför får jag inte pengar från försäkringskassan? För att om jag "pallar" plugga är jag arbetsför.

Kampen att kunna få en ordnad ekonomi utan att behöva prostituera sig framställs som i det närmaste omöjlig. Kvinnan beskriver hur hon faller mellan myndigheternas stolar och vilka konsekvenser detta får för hennes ekonomi. Hon framställer välfärdssystemet som bristande genom att det tillåter henne att hamna mellan dessa stolar, inte få sina behov tillfredsställda och således behöva förlita sig på prostitution för att klara av sin ekonomi.

Om jag ska få soc hjälp med ekonomin får jag SLUTA STUDERA. Alltså sitta fast i bidragshelvetet och komma ingenstans. Om jag ska studera får jag hoppas på att myndigheternas paragrafer gör undantag för mig [...] Finns en risk att jag behöver förlita mig helt på prostitution och mig själv i 6 månader.

Kvinnan uttrycker frustration kring sin situation och välfärdssystemets riktlinjer och styrning skildras genom detta i det närmaste som en anledning till att kvinnan behöver prostituera sig. Socialtjänstens regler kring ekonomiskt bistånd framställs som ytterligare en del i den process som leder till prostitution och till att stanna kvar i prostitution. Socialtjänsten beskrivs genom uttryck som att de inte "tillåter" som ett övervakande organ, som istället för att hjälpa arbetar emot försök att försörja sig på andra sätt än genom prostitution.

Många frågar varför man inte bara vänder sig till soc, och förstår inte att soc inte kan hjälpa en med skulder och att soc inte tillåter varken sparande eller att pengar kommer in på kontot i form av t.ex gåvor.

Kvinnan beskriver hur Socialtjänsten inte kan fungera som ett stöd för henne i den ekonomiska situation hon befinner sig, och framställer socialtjänsten som icke-tillåtande och hårt. Kvinnan fortsätter berätta hur hon när hon fick in pengar genom att sälja telefonsex blev återbetalningsskyldig då hon var tvungen att redovisa kontoutdrag.

Då började jag sälja använda underkläder och träffa män och kolla på när dom runkade. För att få pengarna svart i handen istället för på kontot. Jag löste snabbt mina skulder på olika sexjobb (som inte betydde att jag hade sex, utan jag sålde andra liknande tjänster). Sen gick en sån träff jävligt illa och jag blev våldtagen. Sen var den gränsen överskriden och jag fortsatte sälja sex och började ganska snabbt se det som en rimlig försörjning."

En kvinna redogör i frustration för välfärdssystemets brister vad gäller kompetens och kunskap kring henne, och andra som henne. Hon beskriver långa erfarenheter av välfärdssystemet, och skriver om sin frustration över det hål hon menar finns i samhällets skyddsnät, ett hål som får konsekvenser för flickor som henne. Prostitution framställs som ett fenomen som välfärdssystemet inte har kapacitet att hantera, genom sin okunskap vad gäller arbete riktat mot unga flickors behov. Hon menar att kunskaperna kring missbrukande kvinnor och flickors utsatthet finns men inte tas till vara och inte når ut till alla som behöver ha den.

Sammantaget framställs välfärdssystemet genom kvinnornas berättelser som bristfälligt i sitt sätt att bemöta och hjälpa prostituerade kvinnor. Det framställs även som egentlig innehavare av kunskap och möjlighet att bemöta och fånga upp unga flickor som riskerar att till följd av missbruk och övergrepp prostituera sig i vuxen ålder, men misslyckas då systemet beskrivs falla.

7. Diskussion

Syftet med vår studie har varit att undersöka hur svenska kvinnor som lever i eller har lämnat prostitution konstruerar sig själva i rollen som prostituerad och vad denna roll kan innebära i en samhällelig kontext. Detta har vi undersökt genom tre frågeställningar som fokuserar på prostitution som fenomen, kvinnan som prostituerad samt välfärdssystemet i relation till kvinnan inom prostitution, vilka även har utgjort de teman som resultatet har presenterats under. Vad vi kunde finna var att prostitution såväl som den prostituerade samt hennes relation till välfärdssystemet i stora drag skildras på två olika sätt. Vi ämnar nu försöka förklara hur dessa skildringar bidrar till konstruktionen av den prostituerade kvinnan.

För att förstå hur kvinnornas beskrivningar och skildringar bidrar till en konstruktion av den prostituerade kvinnan har vi använt oss av socialkonstruktionismens sätt att förstå språket som en viktig komponent i processen där en konstruktion blir till. Med det socialkonstruktionistiska begreppet *interpretative repertoires* (tolkande repertoarer) kan vi förstå hur kvinnorna genom användningen av språket i texterna konstruerar sig själva genom sina beskrivningar av händelser, känslor och tankar (Burr 2015, s. 69).

De repertoarer vi har identifierat vad gäller prostitution som fenomen och som bidrar till konstruktionen av den prostituerade kvinnan är återkommande beskrivningar av vad kvinnorna benämner som övergrepp av män de benämner som förövare. Andra repertoarer är att självskadebeteende, ekonomisk utsatthet och psykisk ohälsa presenteras av kvinnorna som förklaringar för varför de befinner eller har befunnit sig inom prostitution. Sammantaget bidrar dessa repertoarer till att fenomenet prostitution skildras som någonting negativt och destruktivt. Kvinnorna placerar sig ofta i *underordning* genom att använda sig av ord som "förövare" när de skriver om männen och "övergrepp" när de skriver om den betalda sexuella handlingen. Det blir tydligt hur språket spelar en direkt roll i hur en skildring bidrar till en viss social konstruktion, ofta är dessa beskrivningar färgade av den kalla och föraktfulla inställning till männen som Beauvoir beskriver att prostituerade kvinnor tenderar att uppvisa (Beauvoir 2012, s. 665). Däremot innebär inte detta att prostitution är betalda övergrepp. Vissa människor tänker på ett fenomen på ett visst sätt medan andra tänker på det på ett annat sätt och ett visst fenomen kan konstrueras på oerhört många olika sätt (Burr 2015, s. 3, 52 - 53). Det finns också berättelser i det empiriska materialet där kvinnorna skildrar prostitution som en värld av möjligheter som bringat känslor av frihet och makt över sin egen kropp och situation. Denna tolkning baseras på repertoarer där kvinnan beskriver sin flexibilitet i samband med att hon är sin egen chef som kan lägga upp arbetstiderna hur hon vill och själv välja sina kunder. De kvinnor som beskriver frihet och flexibilitet använder sig också av begrepp som konstruerar prostitution som ett yrke, det pratas om kunder, arbete och sexförsäljare. Genom dessa repertoarer har vi kunnat se hur prostitution också konstrueras som ett yrke med möjlighet till flexibilitet och en känsla av frihet, i motsats till betalda övergrepp (ibid. s. 69). Denna upplevda känsla av frihet kan med stöd av feministisk teori förstås grunda sig i en känsla av makt gentemot mannen som kvinnan erhåller pengar från, då Beauvoir menar att detta kan väga upp för kvinnans annars underlägsna position (Beauvoir 2012, s. 671).

Dessa olika sätt att skildra prostitution och sin egen situation resulterar i olika *subjektspositioner*. Stundtals syns olika sätt att omförhandla sin subjektsposition men också hur denna omförhandling ofta motverkas av andra aktörer genom othering-processer (se Burr 2015, s. 126; Hulusjö 2013, s. 3). Kvinnorna beskriver hur välfärdssystemet håller dem ansvariga för sina övergrepp, hur de blir motverkade i sina försök att ordna sin ekonomiska situation samt motverkade i sina försök att få till en förändring. Genom detta reduceras deras *sociala identitet* som exempelvis student, mor eller aktivist till "prostituerad". Till följd av detta maskeras den komplexitet och individualitet inom gruppen

prostituerade kvinnor (Hulusjö 2013, s. 1). Sociala identiteter skapas således inte bara genom framställningar av kvinnorna själva, utan även av de aktörer som de kommer i kontakt med. Exempelvis skapar beskrivningar av männen som köper sex ofta en social identitet hos kvinnan som utsatt. Beskrivningar av välfärdssystemet bidrar till en social identitet som ansvarig för sin egen situation, men även som aktiv med en vilja till förändring. Sammantaget bidrar detta till en konstruktion av den prostituerade kvinnan som tudelad, med beskrivningar som passar väl in i de othring-processer Hulusjö har identifierat. Kvinnan kan dels genom beskrivningar av övergrepp, förövare och ekonomisk utsatthet identifieras som ett "offer för patriarkatet" men också genom beskrivningar av den frihet och makt som tillkommer den ekonomiska vinningen identifieras som en "ekonomisk entreprenör" (se Burr 2015, s. 126; Hulusjö 2013, s. 1). Denna bild av prostitution som tudelad mellan fritt val och tvång stämmer väl överens med den bild som har presenterats genom tidigare forskning (Phoenix 1999; Schultze 2014; Darj 2016). Vi blev till stor del övertygade av den bilden, tills vi fick ta del av kvinnornas egna berättelser. Vi vill således ställa frågan om det går att göra sådana förenklingar av prostitution som fenomen, och av den prostituerade kvinnan. Vanligt återkommande är nämligen motsägelsefulla repertoarer som bidrar till att samma kvinna kan inneha flera eller skiftande sociala identiteter (se Burr 2015, s. 126). Samma kvinna kan framställa sig själv både som ett offer för övergrepp, psykisk ohälsa och ekonomisk utsatthet, men även som en aktör med en inneboende vilja att förändra inte bara sin egen situation utan även politik och samhälle. Genom att i samma text beskriva hur prostitution trots utsatthet och övergrepp ändå bidrar till att kvinnan kan fortsätta sin utbildning eller försörja sina barn när hon inte upplever sig bli hjälpt av socialtjänst ges en bild av prostitution som genom kvinnornas narrativ är allt annat än enkel att placera inom kategorierna "fritt val" eller "tvång" och "positivt" eller "negativt". Vidare har vi kunnat se att det inte går att urskilja det av Butler problematiserade begreppet *gemensam kvinnlig identitet* (Butler 2011, s. 19). Främst på grund av de många olika sätt kvinnorna framställer sig själva och vilken roll de tillskriver sig själva inom prostitutionen samt vilken inställning de har till prostitution som fenomen, som har visat sig tämligen svårt att identifiera som antingen negativ eller positiv.

Tydligt i analysen av vårt material blev även den roll som kvinnornas erfarenheter och upplevelser av välfärdssystemet spelar i hur de framställer sig själva i sina berättelser. Återkommande var upplevelser av att bli osynliggjord och att inte tas på allvar. Även erfarenheter av att i bemötande med personal hållas ansvarig för sin egen situation samt bli bemött med fördomar och med okunskap skildras. Genom dessa repertoarer framställs samhällssystemet som bristfälligt i bemötandet gentemot prostituerade kvinnor. När Goffman skriver om *stigma* beskriver han hur "*de normala*" bortser från den stigmatiserades "*normala*" egenskaper. Han menar att välfärdssystemet fokuserar på att avhjälpa den utsatthet eller det stigma som personen besitter men i praktiken innebär det ett allt större fokus på den avvikande egenskapen. Därigenom kan de prostituerade kvinnornas upplevelser av att bli osynliggjorda förstås. Om vårdpersonal inte ser hela människan utan till största del fokuserar på det som ska lindras försvinner den gemenskap som egentligen finns mellan "*de normala*" och "*de icke normala*" (se Goffman 2014, ss. 12 - 13).

Bilderna blev ofta dels en självständig bärare av det budskap kvinnan i texten tycktes förmedla, genom exempelvis placering av en tydlig, ibland konfrontativ text över bildens motiv. Genom att först se på bilden (som är fallet på Instagram) kunde man ofta ges en uppfattning av vad texten skulle komma att handla om. Vidare efter att ha läst texten återgå till att betrakta bilden gav den ofta en ännu djupare förståelse för kvinnans centrala budskap. Trots att vissa inlägg visade liknande skildringar kunde de tillhörande bilderna skilja sig åt både vad gäller både motiv och känslan som utges. Således kan vi inte med vårt empiriska material identifiera några nämnvärda likheter mellan bilderna till ett visst slags entydig berättelse. Vad som kan sägas är att alla bilder har visat sig spela en viktig roll i de känslor som väcks hos mottagaren samt bidragit till en ökad förståelse för budskapet. Genom bildernas motiv, ljus och nyanser väcktes olika känslor hos mottagaren. Dessa känslor varierar beroende på vem

mottagaren är och dess personliga erfarenheter. Däremot har texten varit det mest centrala i vår analys, liksom i de flesta fall av visuell textanalys (se Björkvall 2012, s. 310)

Sammantaget har vi kunnat fastställa att kvinnorna konstruerar sig själva i ett tydligt mönster genom beskrivningar av sig själva som subjekt i relation till andra karaktärer och situationer i sina narrativ, tillsammans med ofta konfrontativa och färgstarka bilder. De karaktärer som förekommer i kvinnornas texter är männen som köper sex av dem (ofta beskrivna som förövare), vårdpersonal och myndighetsutövare som de till följd av sin prostitution eller konsekvenser av sin prostitution kommer i kontakt med (ofta beskrivna som oförstående, ohjälpsamma och inkompetenta) samt kvinnorna själva, ofta beskrivna som utsatta, i någon form av offerroll men också som aktörer med starka röster, åsikter och viljor. Berättelserna har olika former. Vissa riktar sig direkt till olika aktörer, så som vårdpersonal, ofta genom att kvinnan tar på sig en förklarande roll, där hon i egenskap av prostituerad framställer sig själv som kompetent förmedlare av kunskap. Hon riktar sig även återkommande till mannen som köper sex, ibland med tydlig ilska och berättelser om hur hon vill hämnas, ta tillbaka sin makt. Berättelserna har också form av återgivning av händelseförlopp tankar eller känslor. Även dessa tar sig olika uttryck där kvinnan placerar sig själv i olika roller, som förmedlare av kunskap, som utsatt genom beskrivningar av sig själv som offer för olika nedbrytande situationer, men även som aktör genom återgivning av händelseförlopp eller tankegångar där de placerar sig själva i en aktiv roll.

7.1 Kritisk reflektion

Eftersom vi redan innan denna studie inleddes tagit del av innehåll från Instagramkontot **Intedinhora** där prostitution beskrivs som sexuellt våld hade vi redan en viss förförståelse kring ämnet. Vår känsla inför prostitution som någonting negativt i form av utsatthet och övergrepp grundade sig till viss del i hur det framställts på detta konto. Vi gick ändå in i arbetet med utgångspunkten att människors upplevelser ser olika ut, och försökte bortse från vad vi tidigare läst för att på ett neutralt sätt ta till oss av tidigare forskning såväl som berättelser på Instagram. Det krävdes en större ansträngning för att hitta konton med innehåll som visar en positiv bild av prostitution, och för att hålla oss neutrala till den positiva bild som skildrades. Det slutgiltiga materialet uppnådde inte samma storlek som det material där prostitution talas om som någonting negativt. Det framkom att Instagramkonton där positiva erfarenheter av prostitution skildras ofta tas bort av Instagram med motiveringen att det är olämpligt innehåll. Det bidrar förstas till en snedvriden bild eftersom detta perspektiv inte finns att tillgå i samma utsträckning. Däremot har vi inte syftat till att generalisera eller tala om i vilken utsträckning olika upplevelser förekommer. Det vi velat åstadkomma är att lyfta olika skildringar och perspektiv, vilket vi ändå anser oss ha lyckats väl med. Det finns perspektiv som inte lyfts i denna studie på grund av hur vi valt att avgränsa oss. Det faktum att vi inte valt att fokusera på manlig prostitution innebär inte att det inte förekommer och kanske hade vi givits ett annat resultat om vi inkluderat männens perspektiv i vår studie. Med tanke på vår studies omfattning finns inte utrymme att inkludera alla former av prostitution. Vi har kommit till insikt med att det är en mycket komplex situation som existerar i en mängd olika former.

7.2 Alternativa tillvägagångssätt

En annan form av textanalys som skulle varit användbar för studiens syfte är en så kallad innehållsanalys, som beskrivs vara fördelaktigt när man exempelvis har ett omfattande material att bearbeta, som var fallet för oss (se). Vid tillämpning av en innehållsanalys är det möjligt att vi inte hade blivit tvungna att reducera vårt material i så stor omfattning, vilket hade inneburit ett rikare material. En innehållsanalys hade förmodligen också erbjudit hjälpsamma redskap för att identifiera de teman

och mönster som vi har kommit att arbeta utifrån. Samtidigt som denna metod kan ha en kvalitativ utgångspunkt, har den emellertid till skillnad från den narrativa metoden en tydligt kvantitativ inriktning, vilket innebär att alla intressanta aspekter i de valda texterna inte hade kunnat undersökas. Vidare hade texternas mer uttalade aspekter samt sammanhang inte lämpat sig att analysera med den här metoden. Då prostitution är ett fenomen som är nära förknippat med samhället i stort och den politik som förs i en samhällelig kontext, har det narrativa tillvägagångssättet erbjudit användbara insikter för den prostituerade som social aktör i denna samhälleliga kontext, insikter som förmodligen inte kunde ha möjliggjorts genom en innehållsanalys.

7.3 Studiens kunskapsbidrag och framtida forskning

Förhoppningen med denna studie är att de prostituerade kvinnornas röster når ut till fler och bidrar till en större förståelse för kvinnor inom prostitution. Därmed hoppas vi också på att fylla den kunskapslucka som bidrar till det bristfälliga bemötandet flertalet kvinnor inom prostitution upplevt vid kontakten med Sveriges välfärdssystem. I flera av kvinnornas berättelser fanns exempel på kontakter med både psykiatri, socialtjänst och sjukvård. Genom den komplexa situation som skildrats i berättelserna finns en förhoppning om att framtida socialarbetare får upp ögonen för denna situation och eventuellt också ges möjlighet till att förstå vikten av samverkan. Dessa insikter vad gäller prostitutionens komplexitet skulle kunna utgöra problemformuleringar för framtida studier och möjliggöra ytterligare kunskap av värde för socialt arbete, baserad på prostituerade kvinnors egna erfarenheter och upplevelser. Sveriges lagstiftning mot sexköp har konstaterats vara enbart ett komplement till det sociala arbetet (Månsson 2017, ss. 3-4). Vi anser att den erfarenhet prostituerade kvinnor besitter är ovärderlig och i större uträkning bör användas för att utforma det sociala arbetet på bästa sätt. Således kan framtida forskning med liknande syfte bedrivas för att tillämpa socialt arbete som inte förbiser den prostituerade kvinnans perspektiv på den egna situationen.

8. Referenslista

Ahrne, G. & Svensson, P. (2015). Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt. I Ahrne, G. & Svensson, P. (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber AB, ss. 17 - 31.

Anasti, T. (2018) 'Survivor or Laborer: How Human Service Managers Perceive Sex Workers?', *Affilia - Journal of women and social work*, 33(4), ss. 453–476. DOI: 10.1177/0886109918778075.

Beauvoir, Simone de (2012). *Det andra könet*. 2. storocketuppl. Stockholm: Norstedt

Berg, Martin (2015). *Netnografi: att forska om och med internet*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Bjønness, J. (2012) 'Between emotional politics and biased practices-prostitution policies, social work, and women selling sexual services in Denmark', *Sexuality Research and Social Policy*, September 2012, 9(3), ss. 192–202. DOI: 10.1007/s13178-012-0091-4.

Björkqvall, A. (2012). Visuell textanalys. I Bergström, G. & Boréus, K. (red.) *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur AB, ss. 307 - 351.

Boréus, K. (2015). Texter i vardag och samhälle. I Ahrne, G. & Svensson, P. (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber AB, ss. 157 - 165.

Burr, V. (2015). *Social constructionism*. 3rd ed., London: Routledge

Butler, J. (2011). *Gender Trouble*. New York: Routledge. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780203824979>

Dahlström, Ö., Fredlund, C., Jonsson, L.S., Priebe, G., Svedin, C.G. & Wadsby, M. (2018). 'Adolescents' motives for selling sex in a welfare state – A Swedish national study'. *Lund University Publications*. DOI: 10.1016/j.chiabu.2018.04.030

Danna, D. (2012) 'Client-Only Criminalization in the City of Stockholm : a Local Research on the Application of the "Swedish Model" of Prostitution Policy'. *Sexuality Research and Social Policy*, March 2012, 9(1), ss. 80-93 DOI: 10.1007/s13178-011-0072-z

Darj Pettersson, F. (2016) *Conflicting Ideas of Justice: An Analysis of the Swedish Prostitution Policy Debate*. Lund: Lunds universitet
<http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordId=8873349&fileId=8873350>

Edlund, C., & Jakobsson, P. (2014) *En annan horisont – sexarbete och hiv/sti-prevention ur ett annat perspektiv*. Stockholm: Hiv Sverige, Riksförbundet för hivpositiva och Rose Alliance. <http://www.hiv-sverige.se/wp-content/uploads/En-annan-horisont-webb.pdf>

Farley, M. (2018) "#MeToo Must Include Prostitution," *Dignity: A Journal on Sexual Exploitation and Violence*, 3(1), Article 9. DOI: 10.23860/dignity.2018.03.01.09

Farley, M. & Barkan, H. (1998). Prostitution, Violence, and Posttraumatic Stress Disorder. *Women & Health*, 1998, 27(3), ss. 37-49.

Florin, O. (2012) A Particular Kind of Violence: Swedish Social Policy Puzzles of a Multipurpose. *Criminal Law, Sexuality Research and Social Policy*, 2012, (9)3, ss. 269- 278.

Goffman, E. (2014) *Stigma: Den avvikandes roll och identitet*. 4 uppl. Lund: Studentlitteratur AB

Hedin, U.C., & Månsson, S.A. (2003) 'The Importance of Supportive Relationships Among Women Leaving Prostitution'. *Journal of Trauma Practice*, 2003, 2(3-4), ss. 223-238.

Holmström, C. (2014) *Förbud mot köp av sexuell tjänst i Sverige. En kunskapsöversikt om avsedda och oavsedda konsekvenser* [Prohibition against the Buying of Sexual Services in Sweden. A knowledge review of intended and unintended consequences]. Malmö: Malmö University.
<http://www.petraostergren.com/upl/files/115305.pdf>

Hulusjö, A. (2013). *The multiplicities of prostitution experience : narratives about power and resistance*. Diss. Malmö: Faculty of Health and Society, Malmö University.
http://muep.mau.se/bitstream/handle/2043/16013/2043_16013%20Hulusj%c3%b6%20MUEP.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Hydén, M., Jonsson, L. & Svedin, C.G. (2015) 'Young women selling sex online – narratives on regulating feelings'. *Adolescent Health, Medicine and Therapeutics*, 2015, (6), ss. 17–27

Kotsadam, A. & Jakobsson, N. (2012) 'Shame on you, John! Laws, stigmatization and the demand for sex'. *European Journal of Law and Economics*, ss. 393-404. DOI: 10.1007/s10657-012-9339-y

Kallock, S (2017) Livability: A politics for abnormative lives. *Sexualities*, 2017, 21(7), ss. 1170-1193

Markham, A. & Buchanan, E. (2012) *Ethical Decision-Making and Internet Research*. AoIR Ethics Working Committee. <https://aoir.org/reports/ethics2.pdf>

Ministry Of Industry, Employment And Communications (2005). Prostitution and Trafficking in Human Beings, Fact sheet.

Mujaj, E. & Netscher, A. (2015) Prostitutionen i Sverige 2014 - En omfattningskartläggning. Stockholm: Länsstyrelsen.
<https://www.nmtsverige.se/sites/default/files/prostitution%20kartlaggning%202014.pdf>

Månsson, S-A. (2017) "The History and Rationale of Swedish Prostitution Policies" *Dignity: A Journal on Sexual Exploitation and Violence*: 2(4), Article 1. DOI:
<https://doi.org/10.23860/dignity.2017.02.04.01>

Nationellt Metodstöd mot prostitution och människohandel (2019). *Hur många och vilka säljer sexuella tjänster i Sverige?*. <https://www.nmtsverige.se/faq/hur-manga-och-vilka-saljer-sexuella-tjanster-i-sverige> [2019-04-10]

Nationellt Metodstöd mot prostitution och människohandel (2019). *Var i Sverige förekommer prostitutionen?* <https://www.nmtsverige.se/faq/var-i-sverige-forekommer-prostitutionen?> [2019-04-10]

Phoenix, J. (1999). *Making sense of prostitution*. United Kingdom, Europe: Palgrave Macmillan

Robertson, A. (2012). Narrativanalys. I Bergström, G. & Boréus, K. (red.) *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur, ss. 219 - 262.

Schulze, E. (2014) 'Sexual exploitation and prostitution and its impact on gender equality'. Brussels: European Parliament. DOI: 10.2861/44806.

SFS 1960:729. Lag om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk. Stockholm: Justitiedepartementet L3

SFS 1962:700. Brottsbalk. Stockholm: Justitiedepartementet L5

Socialstyrelsen (2015). *Sex mot ersättning - Utbildningsmaterial om stöd och hjälp till vuxna*. Sockholm: Socialstyrelsen
<https://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/19950/2015-12-4.pdf>

Sohlberg, P. & Sohlberg, B-M. (2013). *Kunskapens former: vetenskapsteori och forskningsmetod*. 3., [kompletterade och utvidgade] uppl. Stockholm: Liber

SOU (Statens offentliga utredningar) (1995). Könshandeln. Betänkande av 1993 års prostitutionsutredning. Stockholm (SOU 1995:15).

Strøm, A. (2009) 'A glimpse into 30 years of struggle against prostitution by the women's liberation movement in Norway', *Reproductive Health Matters*, 17(34), ss. 29–37. DOI: 10.1016/S0968-8080(09)34467-5.

Spanger, M. (2011) 'Human Trafficking as Lever for Feminist Voices?: Transformations of the Danish Policy Field of Prostitution', *Reproductive Health Matters*, 4(31), ss. 22. DOI: 10.1177/0261018311410527.

Vetenskapsrådet (2011) God forskningssed, www.vr.se

Waltman, M. (2011) 'Prohibiting Sex Purchasing and Ending Trafficking: The Swedish Prostitution Law'. *Michigan Journal of International Law*, 33(1), ss. 133-157.